

**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ**

**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ
ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ**

**ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗ
ΔΕΥΤΕΡΑ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ 2022**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

a/a	Φορέας	Όνοματεπώνυμο εκπροσώπου	Ιδιότητα
1	Γ.Σ.Ε.Ε.	Χρήστος Γούλας	Διευθυντής του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ
2	Σ.Ε.Β.	Χρήστος Α. Ιωάννου Κατερίνα Δασκαλάκη Σωτήρης Πέτρος	Διευθυντής Τομέα Απασχόλησης και Αγοράς Εργασίας ΣΕΒ Senior Advisor Policy Analyst
3	ΓΣΕΒΕΕ	Γιώργος Θανόπουλος	Επιστημονικό Στέλεχος του Ινστιτούτου Μικρών Επιχειρήσεων της ΓΣΕΒΕΕ.
4	ΕΣΕΕ	Χαράλαμπος Αράχωβας	Οικονομολόγος (Ph.D.) Συντονιστής Τμήματος Οικονομικής Ανάλυσης
5	ΣΕΤΕ	Ηλίας Κικίλιας Νίκος Ζωητός	Γενικός Διευθυντής ΙΝΣΕΤΕ Νομικός Σύμβουλος ΣΕΤΕ
6	ΣΒΕ	Δρ. Χρήστος Γεωργίου	Γενικός Διευθυντής, ΙΝΣΒΕ
7	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	Αποστόλης Αγκαντόπουλος	Μέλος της Επιτροπής Συντονισμού της Διαβούλευσης Εκπρόσωπος του Υπουργού Εργασίας & Κοιν. Υποθέσεων
8	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	Μιχάλης Αργυρού	Μέλος της Επιτροπής Συντονισμού της Διαβούλευσης Εκπρόσωπος του Υπουργού Οικονομικών

Κος ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Καλημέρα σε όλους από εμένα. Θα παρακαλούσα για την, έστω, σιωπηρή συναίνεσή σας για το γεγονός ότι υπάρχει μαγνητοφώνηση. Αρα, λοιπόν, αφού διαπιστώνω ότι δεν υπάρχει αντίρρηση, σας μαγνητοφωνούμε.

Λοιπόν, σήμερα έχουμε τη διαδικασία καθορισμού κατώτατου μισθού, όπως αυτή περιγράφεται στο Ν.4172/2013.

Συντονίζεται η σημερινή διαδικασία από εμένα και τα άλλα δύο μέλη της Επιτροπής, τον κύριο Αγναντόπουλο από την πλευρά του Υπουργείου Εργασίας και τον κύριο Αργυρού από την πλευρά του Υπουργείου Οικονομικών. Τους γνωρίζετε, ενδεχομένως και από αλλού, ή και από την προηγούμενη διαδικασία.

Τους ευχαριστώ για την ομαλή συνεργασία που έχουμε όλη αυτή την περίοδο.

Φέτος, όπως γνωρίζετε, ξεκινάει νωρίτερα η διαδικασία από το αναμενόμενο. Δηλαδή δεν ολοκληρώθηκε η περίοδος του ενός έτους λόγω του ότι υπήρξε σχετική νομοθετική πρωτοβουλία, η οποία επέσπευσε τις σχετικές διαδικασίες και τις νέες προθεσμίες αυτή τη στιγμή είμαστε υποχρεωμένοι να τηρήσουμε.

Η σημερινή διαδικασία είναι κάπως ιδιόμορφη γιατί χαρακτηρίζεται από κάποιες παραμέτρους οι οποίες είναι ιδιαίτερες.

Πρώτα από όλα υπάρχει μη συνήθης άνοδος του πληθωρισμού το τελευταίο χρονικό διάστημα και αντίστοιχη μείωση της αγοραστικής αξίας των μισθών.

Τα παραπάνω θα πρέπει να συνδυαστούν και με την κάποια αύξηση του ΑΕΠ, η οποία όμως ήταν τελικά μικρότερη του αναμενομένου.

Τέλος και η πρόσφατη αύξηση του κόστους της ενέργειας, λόγω και της γνωστής ουκρανικής κρίσεως, επηρεάζει σαφώς την κατάσταση και τη συγκεκριμένη διαδικασία.

Προηγήθηκαν, εν προκειμένω, όλα τα στάδια μετά την υποβολή της προσκλήσεως. Οι προβλεπόμενοι από το νόμο επιστημονικοί φορείς συνέταξαν τα υπομνήματα για την αξιολόγηση του ισχύοντος νομοθετικού μισθού με εκτιμήσεις για την προσαρμογή του στις συγκεκριμένες χρονικές συνθήκες.

Σχηματίσαμε, όπως προβλέπεται από το νόμο, φάκελο με τις εκθέσεις των επιστημονικών-ερευνητικών φορέων, ο οποίος απεστάλη σε εσάς, στους κοινωνικούς εταίρους που μετέχουν στην διαβούλευση.

Τέλος, ο καθένας από τους εταίρους απέστειλε το σχετικό υπόμνημα με τις θέσεις του και στη συνέχεια αντήλλαξαν τα υπομνήματα με ευθύνη της Επιτροπής. Έτσι, λοιπόν, μπορούμε να πούμε ότι σε ένα μεγάλο βαθμό όλοι γνωρίζετε τις θέσεις της κάθε πλευράς.

Συνεπώς, σήμερα βρισκόμαστε στο επόμενο στάδιο που είναι το στάδιο της διαβούλευσης, της προφορικής διαβούλευσης, με σκοπό να διερευνήσουμε, ακόμα και τώρα, την δυνατότητα να υπάρξει κάποια σύγκλιση ως προς τον καθορισμό του εθνικού κατώτατου μισθού ή τουλάχιστον να διατυπωθούν κάποιες κοινές θέσεις, κάποιες κοινές κατευθύνσεις σε επιμέρους σημεία.

Θα ήταν ευχής έργο να συμβεί κάτι τέτοιο, να υπάρξουν δηλαδή κάποιες κοινές θέσεις, ειδικά όταν επισημαίνεται σε πολλές εκθέσεις ότι ο κατώτατος μισθός θα πρέπει να καθορίζεται, κατά βάση, με εθνική συλλογική σύμβαση εργασίας. Αν θέλουμε να ισχύει κάτι τέτοιο, καλό θα ήταν να το αποδείξουμε, λίγο ως πολύ, και στην πράξη.

Παρά τις επιμέρους διαφορές, εύλογες άλλωστε, όλες σχεδόν οι εκθέσεις επισημαίνουν ότι υπάρχει ανάγκη για αύξηση του κατώτατου μισθού.

Σε κάποιες γίνεται λόγος για ήπια αύξηση, ενώ σε άλλες για σαφώς σημαντικότερη. Άρα, λοιπόν, τουλάχιστον ένα σημείο σύγκλισης υπάρχει, δηλαδή ότι πρέπει να υπάρξει κάποια αύξηση. Από εκεί και πέρα ως προς το μέτρο της υπάρχουν οι διαφορές.

Πάντως εγώ θέλω να ευχαριστήσω όλους τους φορείς για τα υπομνήματά τους, τα οποία πραγματικά ήταν υψηλού επιπέδου και συμβάλλουν πραγματικά στην διαβούλευση και στη σύνταξη της επόμενης μελέτης που θα γίνει από το ΚΕΠΕ.

Σήμερα μετέχουν οι εξής φορείς με τους εκπροσώπους τους. Πρώτα από όλα εκ μέρους της ΓΣΕΕ είναι ο κύριος Χρήστος Γούλας. Εκ μέρους του ΣΕΒ ο κύριος Χρήστος Ιωάννου, η κυρία Κατερίνα Δασκαλάκη και ο κύριος Σωτήρης Πέτρος.

Εκ μέρους της ΓΣΕΒΕΕ ο κύριος Γιώργος Θανόπουλος. Εκ μέρους της ΕΣΕΕ ο κύριος Χαράλαμπος Αράχωβας. Εκ μέρους του ΣΕΤΕ ο κύριος Ηλίας Κικίλιας και ο κύριος Νίκος Ζωητός. Και εκ μέρους του ΣΒΕ ο κύριος Χρήστος Γεωργίου.

Ευχαριστώ, λοιπόν όλους για τη συμμετοχή σας και θα παρακαλούσα να έχετε, όταν δεν έχετε το λόγο, τα μικρόφωνα σας κλειστά. Επίσης, πριν αρχίσετε να μιλάτε να δηλώνετε την ιδιότητά σας για λόγους διευκόλυνσης της απομαγνητοφώνησης.

Για να μην μακρηγορήσω, θα ρωτήσω ποια πλευρά θέλει να πάρει το λόγο; Η εργατική; Η εργοδοτική; Κύριε Γούλα, εσείς πρώτος; Και θα έχουμε και δευτερολογία όποιος θελήσει βεβαίως.

Οπότε, κύριε Γούλα, αρχίστε εσείς αν θέλετε.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Πρόεδρε, ως είθισται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάπως έτσι. Η εμπειρία μου τουλάχιστον από τη μεσολάβηση μου λέει αυτό, ότι μάλλον στην εργατική πλευρά δίνουμε το προνόμιο. Δεν ξέρω τι είναι καλύτερο, δηλαδή αν είναι προνόμιο ή όχι. Αλλά από τη στιγμή που θα έχουμε δευτερολογία, νομίζω ότι είναι μάλλον όχι το κρίσιμο.

Σας παρακαλώ, έχετε το λόγο.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ. Αγαπητοί συνεργάτες, αγαπητοί συνάδελφοι, καλημέρα.

Θεωρώ σημαντική τη σημερινή συνάντηση και θα ξεκινήσω από το σημείο που το άφησε ο κύριος Παπαδημητρίου. Δεν επιθυμώ σε αυτή τη φάση να πάρω πολύ χρόνο. Λίγο χρόνο θα δώσω στην πρωτολογία και αν χρειαστεί συζητάμ στην συνέχεια περαιτέρω αφού διατυπώσω τις βασικές μας θέσεις, τις οποίες σε ένα βαθμό μάλλον έχετε διαβάσει και από τα ΜΜΕ καθώς και από ορισμένες δημοσιοποιήσεις που έχουμε κάνει.

Οπότε ας κάνω μία αρχική, εισαγωγική, συμπερασματική μάλλον αποτύπωση και στη συνέχεια μπορούμε να συζητήσουμε.

Θα ξεκινήσω από αυτό που ανέφερε ο κύριος Παπαδημητρίου. Νομίζω ότι είναι πολύ σημαντικό σε αυτή την κομβική οικονομική και κοινωνική κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε να προκύψει κάποια

συμφωνία αυτή σε αυτή τη διαπραγμάτευση, να προκύψει κάποια συμφωνία τουλάχιστον σε ορισμένα ζητήματα.

Είναι προφανές ότι, και διαβάζοντας και τις θέσεις των εργοδοτικών φορέων, δεν μπορεί να υπάρξει, εν πάση περιπτώσει δεν φαίνεται να μπορεί να υπάρξει, γιατί όλα μπορούν να γίνουν, να υπάρξει μία απόλυτη συμφωνία στο ύψος του ποσού του κατώτατου μισθού άρα θα ήταν πολύ χρήσιμο να προσπαθήσουμε να συμφωνήσουμε σε ορισμένα βασικά θεσμικά ζητήματα από τα οποία μπορούν να επωφεληθούν όλες οι πλευρές και κυρίως η οικονομία, το παραγωγικό σύστημα και η κοινωνία. Θεωρώ ότι δεν είναι κάτι, κατά την άποψή μου, τραγικά και παράλογα, αυτά που ζητάει η εργατική πλευρά, η ΓΣΕΕ, που ανεβάζουν τόσο τον πήχη, σε τέτοιο βαθμό που δεν μπορεί να υπάρξει συνεννόηση.

Αντιθέτως, θεωρώ ότι μπορεί να υπάρξει πολύ σημαντική συνεννόηση και για όφελος των εργαζομένων και για το όφελος των επιχειρήσεων και για την αγορά εργασίας και για την οικονομία.

Άλλωστε, όπως έχετε δει το Ινστιτούτο Εργασίας και η ΓΣΕΕ λαμβάνουν υπόψη τους όχι μόνο αιτήματα και ζητήματα μόνο επικοινωνιακού τύπου αλλά λαμβάνουν υπόψη τους την ουσία και το γενικότερο οικονομικό και κοινωνικό κλίμα.

Αυτό που νομίζω ότι είναι προφανές είναι ότι χρειάζεται η επαναφορά της ουσιαστικής ισχύος της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας από μία απομειωμένης σημασίας σύμβαση να μετατραπεί σε μια ουσιαστική σύμβαση. Θα πρέπει να της δώσουμε πάλι περιεχόμενο, ουσιαστικό περιεχόμενο και θεωρώ ότι το περιεχόμενο είναι προς όφελος της αγοράς εργασίας, προς όφελος των επιχειρήσεων και των εργαζομένων.

Και το εμβληματικότερο σημείο όλων αυτών είναι η επαναφορά του εθνικού κατώτατου μισθού στη διαπραγμάτευση των εργοδοτών και των εργαζομένων και στην ΕΓΣΣΕ.

Είναι πολύ σημαντικό, ωστόσο να αναφερθώ σε δύο σημεία, τα οποία μάλιστα προέρχονται από την ευρωπαϊκή ένωση.

Πρώτον, είναι η σημαντική αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων επισημαίνεται η ενδυνάμωση του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων καθώς και της όσο το δυνατόν μεγαλύτερης κάλυψής τους.

Και δεύτερον, είναι η σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για την ενδυνάμωση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών.

Είναι μία αξιοσημείωτη στροφή που παρατηρούμε στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέμη με την προηγούμενη δεκαετία διότι και τα δύο αυτά σημαντικά κείμενα, και ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων αλλά και η σύσταση για την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην ουσία ενδυναμώνει ή προσπαθεί να ενδυναμώσει ή δίνει την κατεύθυνση για ενδυνάμωση των εθνικών κοινωνικών εταίρων, προκειμένου η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας να αποκτήσει ουσία και περιεχόμενο.

Θεωρώ ότι οι συνέπειες όλων αυτών που έχουν συμβεί στη χώρα, με την οικονομική κρίση καθώς και στη συνέχεια με την υγειονομική μας έχουν προσδώσει την απαιτούμενη ωριμότητα να μπορούμε να συζητάμε και να συναποφασίζουμε βασιζόμενοι στις αρχές και τις εμπειρίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γιατί η πραγματικότητα και οι εφαρμογές στα ζητήματα του κοινωνικού διαλόγου και της δυναμικής των συλλογικών διαπραγματεύσεων καταδεικνύουν ότι η Ελλάδα πηγαίνει αντίθετα από αυτό το οποίο προτείνει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το πρώτο είναι η συσχέτιση του αξιοπρεπούς μισθού διαβίωσης, με τον κατώτατο μισθό που στόχος του χρειάζεται να είναι η προστασία των εργαζομένων από τη φτώχεια, γεγονός πολύ σημαντικό σε μία κοινωνία, σε μία οικονομία, σε μία δημοκρατία.

Και το δεύτερο είναι η κάλυψη της επέκτασης των συλλογικών διαπραγματεύσεων, να μην βρίσκεται στο πενιχρό 15% που δίνουν τα επίσημα στοιχεία και μάλιστα, αν θυμάμαι καλά, τα στοιχεία είναι του 2016, που σημαίνει ότι μέχρι το 2022 το ποσοστό αυτό έχει υποχωρήσει ακόμα περισσότερο. Προτείνω να υιοθετηθεί ο στόχος του 70% που προτείνει η σύστασή της Ε.Ε. και ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων.

Αυτό έχει πολλαπλά οφέλη και για τους εργαζόμενους αλλά και για τις επιχειρήσεις διότι γνωρίζετε ότι η λογική της μη εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων εργασίας εμπεριέχει στο εσωτερικό της ζητήματα αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων με κυρίαρχη επιδίωξη και αποτέλεσμα τη συνεχή μείωση του εργασιακού

κόστους μέσω της μείωσης των μισθών κάτι το οποίο είναι πολλαπλώς αρνητικό..

Οπότε το θέμα της αξιολόγησης των παραπάνω διαδικασιών και του τρόπου εφαρμογής τους είναι ακόμα ένα σημείο που θεωρώ ότι η σύγκλιση και συμφωνία της σημερινής διαπραγμάτευσης θα εξυπηρετήσει το κοινό καλό..

Από εκεί και πέρα, τεχνικά περισσότερο μιλώντας και μία εργασία που έκανε το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ και υιοθέτησε η ΓΣΕΕ υπό την επιστημονική ευθύνη του καθηγητή και Γιώργου Αργίτη, κατέθεσε την πρότασή του, όπου στην ουσία υπολόγισε στην επεξεργασία αυτή μία σειρά από διαθέσιμους οικονομικούς κοινωνικούς δείκτες από ευρωπαϊκές, διεθνείς και εθνικές επίσημες βάσεις δεδομένων.

Στο πλαίσιο αυτό, λοιπόν, παρουσιάστηκαν συνοπτικά στοιχεία που αφορούν τις ενότητες: την απώλεια της αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού, τον κατώτατο μισθό στην Ελλάδα σε σύγκριση με τα αντίστοιχα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη σχέση του κατώτατου μισθού με τον μισθό αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Έγινε μία σύντομη προσπάθεια, αλλά νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να την δούμε, να υπολογιστούν οι μακροοικονομικές επιπτώσεις στην περίπτωση της αύξησης του κατώτατου μισθού.

Και βεβαίως είναι και τα θεσμικά ζητήματα για την κάλυψη των συλλογικών συμβάσεων και τον έλεγχο της εφαρμογής των αποφάσεων των συλλογικών συμβάσεων εργασίας που ήδη προείπα.

Στα πλαίσια αυτά, λοιπόν, η πρόταση του Ινστιτούτου Εργασίας που υιοθέτησε και η ΓΣΕΕ και λαμβάνοντας υπόψη ότι το κύμα ακρίβειας έχει οδηγήσει και συνεχίζει να οδηγεί σε μία σωρευτική μείωση της αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού και συνεπώς μία μεγάλη μείωση του επιπέδου των εργαζομένων και των οικογενειών τους, ότι η Ελλάδα είναι το μόνο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει κατώτερο μισθό χαμηλότερο από το επίπεδο του 2009 και δεν έχει καμία αύξηση την περίοδο 2020-2021, ότι ο κατώτατος μισθός βρίσκεται χαμηλότερα από το κατώφλι της σχετικής φτώχειας, ότι οι μισοί εργαζόμενοι που αμείβονται με τον κατώτατο μισθό, για την ακρίβεια 46%, ζουν σε συνθήκες υλικής αποστέρησης, ότι το ποσοστό κάλυψης των συλλογικών

διαπραγματεύσεων είναι χαμηλότερο κατά 56 ποσοστιαίες μονάδες από την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως ανέφερα και πριν, και ότι οι θεσμοί προστασίας της ελληνικής αγοράς εργασίας αποκλίνουν σημαντικά από τα ισχύοντα στα αναπτυγμένα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η πρόταση της ΓΣΕΕ διαμορφώθηκε ως εξής:

Πρώτον, επαναφορά του καθορισμού του κατώτατου μισθού στο θεσμό της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας. Επιχειρηματολόγησα και πριν πόσο ζωτικής σημασίας είναι αυτή η επαναφορά όχι μόνο για τους εργαζόμενους αλλά και για την αγορά εργασίας και για την οικονομία και για τις επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο αυτό η πρόταση είναι, άμεση αύξηση του κατώτατου μισθού στα 751 ευρώ ανά μήνα. Στη συνέχεια αύξηση του κατώτατου μισθού έως το επίπεδο της αξιοπρεπούς διαβίωσης, είτε αυτό είναι ίσο με το 60% του διάμεσου μισθού πλήρους απασχόλησης είτε με το 50% του μέσου μισθού πλήρους απασχόλησης.

Και στα δύο από αυτά ό,τι συζητηθεί και αποφασιστεί δεν θα είναι άμεση, δεν ζητάει για μία άμεση εφαρμογή αλλά μιλάει για μία συζήτηση με τις εργοδοτικές οργανώσεις και τη σύναψη ενός μεταξύ μας χρονοδιαγράμματος.

Άμεσα λήψη θεσμικών μέτρων που θα αποθαρρύνουν τις ευέλικτες μορφές απασχόλησης, διότι εκτός των άλλων αρνητικών, πολλές φορές χρησιμοποιούνται για την καταστρατήγηση εφαρμογής του κατώτατου μισθού, με τις ώρες εργασίας εννοώ.

Σημαντική αύξηση του ποσοστού κάλυψης των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας με στόχο το 70% των μισθωτών έτσι ώστε να πιάσουμε την πρόταση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

Και θωράκιση αυτού του στόχου, αυτών των συλλογικών συμβάσεων εργασίας με την παράταση ισχύος των όρων των συλλογικών συμβάσεων εργασίας μέχρι την ολοκλήρωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Και τέλος, το έκτο αίτημα είναι η στόχευση και η αναβάθμιση των ελέγχων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας έτσι όπως θεσμοθετήθηκε τώρα, να ενδυναμωθεί και να παίξει το ρόλο του για μία ομαλή αγορά εργασίας.

Αυτές είναι συνοπτικά οι θέσεις της ΓΣΕΕ, κύριε Πρόεδρε, δεν θέλω να μιλήσω και να πάρω άλλο χρόνο. Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις, παρατηρήσεις ή κάτι άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, ευχαριστώ πολύ. Ας ξεκινήσουμε με τις πρώτες τοποθετήσεις και μετά μπορεί να έχουμε ερωτήσεις ένθεν και ένθεν.

Να περάσουμε στη συνέχεια στο ΣΕΒ; Ποιος θα πάρει τον λόγο;

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, εγώ θα πάρω το λόγο.

Λοιπόν, είναι η τρίτη φορά που είμαστε σε αυτή τη διαδικασία και βελτιώνεται λίγο, υπάρχουν περιθώρια να βελτιωθεί περισσότερο. Τρίτη φορά που εφαρμόζεται ο νόμος για τον κατώτατο μισθό, το νομοθετημένο, σχετικά με τη διαβούλευση και πρέπει να πάρουμε κάτι θετικό από αυτό και αν μπορούμε πράγματι να συμφωνήσουμε σε κάποια πράγματα.

Πρώτο που μπορούμε να συμφωνήσουμε είναι ότι αυτή η διαδικασία πρέπει να βελτιωθεί και είτε είναι τέτοια, δηλαδή να αποφασίζει ο Υπουργός για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό, μετά από αυτό που κάνουμε εμείς τώρα, είτε το συμφωνούν οι κοινωνικοί εταίροι, οι οποίοι πάντα έχουν το δικαίωμα να βάλουν μισθολογικούς όρους αν θέλουν στην Εθνική Γενική ανώτερους από τον κατώτατο, αλλά δεν τους βάζουμε μέχρι τώρα, πρέπει αυτό να βασίζεται σε αρχές και κανόνες καλύτερους από αυτούς που έχουμε.

Και ο καλύτερος τρόπος να το κάνουμε αυτό είναι να συμμορφωθούμε με διεθνείς κανόνες και με διεθνή πρότυπα.

Για αυτό η πρότασή μας προς όλους, και προς εμάς όλους τους εργοδοτικούς αλλά και προς την εργατική πλευρά και προς την κυβερνητική πλευρά, είναι το ότι θα πρέπει να συμφωνήσουμε να κάνουμε αυτό που δεν έχουμε κάνει πολλά χρόνια τώρα και να κυρώσουμε την 131 διεθνή σύμβαση εργασίας που είναι για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού.

Αυτό θα παράσχει κανόνες ώστε ο κατώτατος μισθός να ορίζεται με οικονομικά κριτήρια και με κοινωνικά, όπως λέει και αναλύει η διεθνής σύμβαση και ουσιαστικά θα βελτιώσει τις παθογένειες του παρελθόντος που είναι κριτήρια πολιτικά, πολιτευτικά, νομικά, καμία

φορά ενώ δεν μπορούν να έχουν πολύ ρόλο εδώ και λοιπές παθογένειες.

Άρα αν θέλουμε να πάμε σε ένα δρόμο με βάση διεθνή πρότυπα και καλύτερης διαδικασίας καθορισμού του κατώτατου μισθού, αυτό θα μπορούσαμε να το συμφωνήσουμε.

Και αυτό είναι η πρότασή μας σε αυτή τη διαβούλευση και προς την κυβερνητική πλευρά που θα πάρει τις προτάσεις και προς τη διμερή τη δική σας να δει τι θα κάνει παρακάτω.

Το δεύτερο θετικό που έχουμε μέχρι τώρα είναι ότι αυτό που είχαμε συμφωνήσει το 2018 στην Εθνική Γενική και λέγαμε συλλογικές διαπραγματεύσεις ή διαβουλεύσεις, με βάση στοιχεία ΕΡΓΑΝΗ και τα λοιπά, βελτιώνεται.

Και ήδη έχουν παραχθεί από αυτή τη διαδικασία πολύ αξιόλογες εκθέσεις και προτάσεις των Ινστιτούτων και των φορέων διότι έχουμε στοιχεία για το μισθό τον κατώτατο αλλά και για τους μισθούς γενικότερα, τα οποία, επιτρέψτε μου να πω, είναι πολύ χρήσιμα δεδομένα και για άλλες διαδικασίες πέρα από τον νομοθετικό κατώτατο μισθό και για τις άλλες συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Είχαμε συμφωνήσει τότε, λοιπόν, ότι πρέπει να έχουμε πρόσβαση στα στοιχεία, να τα λαμβάνουμε ως κοινωνικοί εταίροι από το Υπουργείο Εργασίας. Αφού, λοιπόν, έχουμε κάποια πρόσβαση στα στοιχεία και τα έχουμε αξιοποιήσει, πρέπει να αξιοποιήσουμε και τα ευρήματά μας.

Και αυτό έχει να κάνει με τα κριτήρια τα ουσιώδη τα οποία πρέπει να βάλουμε στην κουβέντα και με τα οποία πρέπει να βελτιώνουμε την εικόνα της χώρας μας.

Δηλαδή, θέλω να πω το εξής, χωρίς να θέλω να επιμείνω σε αυτό. Συζητούμε για το αν πρέπει ο κατώτατος μισθός να είναι στο 50% του μέσου ή στο 60% του διάμεσου.

Πρέπει να βασιζόμαστε σε σωστά στοιχεία, που τα έχουμε, στις αναλύσεις μας, στις τοποθετήσεις μας και στις συμφωνίες μας. Διότι με βάση τα στοιχεία του ΕΡΓΑΝΗ αλλά και με τα στοιχεία του ΕΦΚΑ είμαστε ήδη σε αυτό το επίπεδο.

Σημαίνει αυτό ότι δεν πρέπει να συζητήσουμε την αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού; Όχι. Αλλά δεν πρέπει να

αδικούμε τη χώρα μας σε διεθνείς στατιστικές, που δεν είναι ορθές και εμφανίζουν τη χώρα με λάθος στοιχεία.

Η Eurostat πρόσφατα το διόρθωσε για τα στοιχεία που έχει του 2019. Πρέπει και εμείς στην κουβέντα εδώ να ξέρουμε με ποια νούμερα μιλάμε, τα οποία έχουν δώσει τροφή σε πολύ καλές εκθέσεις οι οποίες πρέπει να αξιοποιηθούν.

Πάμε παρακάτω. Υπάρχει πραγματικό θέμα αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού και λόγω του πληθωρισμού. Ο πληθωρισμός επανήλθε και ενδεχομένως θα μείνει μαζί μας.

Πρέπει να συμφωνήσουμε ότι σαν χώρα και σαν οικονομία πρέπει να αποφύγουμε να έχουμε πληθωρισμό υψηλότερο από αυτόν της ζώνης του ευρώ στην οποία ανήκουμε διότι αυτό υποσκάπτει την ανταγωνιστικότητα, την δημιουργία θέσεων εργασίας, θα οδηγήσει ξανά την ανεργία να αυξάνεται, τις εισαγωγές να μεγαλώνουν πολύ περισσότερο από τις εξαγωγές, θα υπονομεύσει την εθνική ελληνική παραγωγή, πράγμα που εμείς θα πρέπει να το ενισχύσουμε και μέσα σε αυτή την κρίση που είμαστε.

Σημαίνει αυτό ότι τα μέτρα και οι προτάσεις για την πολιτική μισθών θα πρέπει να έχουν αυτό το στόχο. Δεν είναι μόνο η πολιτική μισθών που καθορίζει τον πληθωρισμό, σίγουρα όχι, είναι και άλλα πράγματα, πολιτικές για την ενέργεια και, και, αλλά θα πρέπει να το λάβουμε υπόψη.

Για αυτό η πρόταση η δική μας, όπως αποτυπώθηκε και στο υπόμνημά μας και μετά την αναλυτική έκθεση είναι ότι θα πρέπει, εφόσον έχουμε μία πρόβλεψη για τον πληθωρισμό για το 2022 και ένα στόχο ακόμα ότι πρέπει να έχουμε: θα πρέπει ο πληθωρισμός μας να είναι χαμηλότερος από αυτόν της ευρωζώνης για να μην οδηγηθούμε σε δύσκολες ατραπούς σαν οικονομία συνολικά, να έχει κάποιο όριο.

Και το όριο αυτό ορίζεται από το 2%, που ήδη έχει αυξηθεί ο κατώτατος μισθός από 1/1/2022, στο 4% ονομαστικά που μπορεί να φτάσει, λέμε εμείς, στην αύξηση του Μαΐου και ταυτόχρονα να συνοδευτεί, γιατί πρέπει να υποστηριχθεί το διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων και κυρίως των χαμηλόμισθων με μία νέα μείωση του μισθολογικού κόστους των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων.

Έχουμε ένα πίνακα στην μελέτη και του IOBE με εναλλακτικά σενάρια, από το 0,5% έως το 1,5% και το 2,5% και το 3,5% που κάθε

αύξηση ονομαστική 1% του κατώτατου μισθού με ταυτόχρονη μείωση 0,5% των ασφαλιστικών εισφορών, δίνει 2% πραγματική αύξηση στο διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων.

Και να τελειώσω εδώ λέγοντας ότι πράγματι μας ενδιαφέρει να ενισχύονται οι συλλογικές διαπραγματεύσεις και η κάλυψη των συλλογικών συμβάσεων.

Τα στοιχεία που αναφέρονται για την κάλυψη του 2016, το 14%, ίσχυαν για το 2014, τα ξέρουμε καλά γιατί έχουν περάσει από τα χέρια μας. Είναι καλύτερα τα στοιχεία του 2018 και του 2019 παρά τον κορονοϊό, είναι πάνω από 26% η κάλυψη, και αν θέλουμε να πάμε και πολύ ψηλότερα, αλλά να δούμε τις λεπτομέρειες πώς μπορούμε να πάμε εκεί.

Εμείς ξέρουμε από τις συλλογικές συμβάσεις που κάνουμε, και οι υπόλοιποι εργοδοτικοί φορείς, ότι οι συμβάσεις έχουν μεγαλύτερη κάλυψη, επειδή έχουν υψηλή αντιπροσωπευτικότητα οι εργοδοτικές οργανώσεις και αν θέλετε να σας πω και παραδείγματα αριθμητικά.

Θα πρέπει να αυξηθεί η κάλυψη, η αντιπροσωπευτικότητα των εργοδοτικών οργανώσεων, αλλά θα πρέπει να αυξηθεί και η αντιπροσωπευτικότητα και να βελτιωθεί των εργατικών συνδικαλιστικών οργανώσεων. Ο λόγος που είναι εκεί χαμηλά η κάλυψη έχει να κάνει με αυτό και αυτό επηρεάζει και τη διαδικασία της επέκτασης.

Και σε αυτό μπορούμε να κάνουμε κουβέντα και να βελτιωθεί προφανώς η κάλυψη και η λειτουργία της αγοράς εργασίας μέσα από συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Μία μικρή παρένθεση εδώ. Ναι, να πάμε ευρωπαϊκά με ό,τι λέει ο ευρωπαϊκός κοινωνικός χάρτης ο αναθεωρημένος και ο ευρωπαϊκός κοινωνικός πυλώνας, όλοι.

Για να πάμε εκεί, όμως, πρέπει να κάνουμε κάτι πολύ απλό: πρέπει να τηρούμε αυτά που λέει ο ευρωπαϊκός κοινωνικός χάρτης, δηλαδή να επικυρώσουμε το άρθρο 6 του ευρωπαϊκού κοινωνικού χάρτη που είναι για τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και αυτό είναι κάτι που θα πρέπει να το έχουμε υπόψη μας.

Όπως επίσης πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι αν θέλουμε να πάμε τα διεθνή standards πρέπει να τηρούμε και αυτά που μας λέει η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, η Επιτροπή εμπειρογνομώνων για την

εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων και των κανόνων, και των συστάσεων, η οποία πρόσφατα, πριν ένα μήνα έβγαλε την έκθεσή της και έχει και το κομμάτι για την Ελλάδα, η οποία μας προτείνει να κάνουμε βελτιώσεις και για το κομμάτι της υποχρεωτικής διαιτησίας ακόμα, εντάξει δεν μας αφορά εδώ, αλλά και για το κομμάτι των επεκτάσεων γιατί υπάρχει διεθνής σύσταση για το πώς πρέπει να γίνονται σωστά οι επεκτάσεις.

Αν αυτά τα συζητήσουμε με ειλικρίνεια και με βάση τα δεδομένα, μπορούμε να πάμε καλύτερα. Και εφόσον αυτή η διαδικασία και αυτή εδώ που έχουμε με τον ισχύοντα νόμο και την εξέλιξή του, όπως μπορούμε να συμφωνήσουμε να βελτιωθεί μέχρι το τέλος, μπορούμε να κάνουμε αυτό που δεν κάναμε τις δύο προηγούμενες κρίσεις.

Τι είναι αυτό; Ότι άλλες χώρες, σε προηγούμενες κρίσεις δικές τους μεγάλες, έφτιαξαν το μοντέλο, πέρασαν σε τριμερή και διμερή συνεργασία, έφτιαξαν «μοντέλα». Εμείς δεν το κάναμε ούτε στην προηγούμενη κρίση, ούτε στην κρίση του κορονοϊού.

Και επειδή μπροστά μας είναι μία ακόμη κρίση έχουμε μία ακόμη ευκαιρία. Αλλά για να το κάνουμε πρέπει να έχουμε τα δεδομένα και το τι είναι ευρωπαϊκό, ποια είναι τα νούμερα και να συμφωνήσουμε σε αυτά, και ποια είναι τα προβλήματα που πρέπει να λύσουμε.

Και ένα από τα προβλήματα, και τελειώνω εδώ, που πρέπει να λύσουμε και συνδέεται με την καλή λειτουργία της αγοράς εργασίας, είναι το πρόβλημα της αδήλωτης εργασίας, το οποίο συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τις ρυθμίσεις που υπάρχουν για τον ονομαστικό κατώτατο μισθό, ένα. Και το ύψος του μη μισθολογικού κόστους εργασίας, δύο.

Αυτά είναι θέματα που θα πρέπει η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων στις προτάσεις που θα κάνει, λειτουργώντας πολύ καλύτερα από τις δύο προηγούμενες, να δει τι έχουν γράψει όλοι οι φορείς και τα ινστιτούτα αναλυτικά για αυτά τα θέματα, επιστημονικά, έγκυρα, να τα αξιολογήσει και επί αυτών να τοποθετηθεί.

Διότι αν κρίνουμε από παρελθόντα χρόνο και ειδικά από την πρώτη χρονιά, τίποτα από όσα είχαν πει τα ινστιτούτα, οι κοινωνικοί

εταίροι δεν αξιοποιήθηκε στην έκθεση των εμπειρογνομώνων. Αυτό δεν πρέπει να επαναληφθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ιωάννου. Από το ΣΕΒ θέλει κάποιος άλλος, η κυρία Δασκαλάκη, ο κύριος Πέτρος, να προσθέσει κάτι; Ή να τα πούμε μετά;

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Νομίζω μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Τώρα να δώσουμε το λόγο στον κύριο Θανόπουλο εκ μέρους της ΓΣΕΒΕΕ.

Κύριε Θανόπουλε.

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Καλημέρα σε όλους. Ήδη έχουν μπει αρκετά ζητήματα, θα προσπαθήσω να απαντήσω και να εκφράσω και την άποψη της ΓΣΕΒΕΕ.

Θα ξεκινήσω με τη διαδικασία.

Δεν ξέρω κατά πόσο βελτιώνεται. Προφανώς θα συμφωνήσω με τον Χρήστο τον Ιωάννου ότι φέτος ήταν η δεύτερη φορά που πήραμε στοιχεία από το Εργάνη, που είναι σημαντικό γιατί μπορούμε να έχουμε, μία καλύτερη εικόνα της αγοράς εργασίας και εν πάση περιπτώσει να έχουμε τη δυνατότητα να αποτυπώσουμε καλύτερα την εικόνα αυτή, αξιοποιώντας και άλλα στοιχεία που συλλέγουμε.

Προφανώς όταν έχεις περισσότερα στοιχεία, βελτιώνεις και την εν γένει διαδικασία, αυτή του καθορισμού του κατώτατου μισθού.

Από εκεί και πέρα, όπως είχα πει και την προηγούμενη φορά που είχαμε συναντηθεί, η δική μας συνεισφορά στην διαπραγμάτευση είναι πάρα πολύ περιορισμένη. Δεν ξέρω πόσοι από εμάς που συμμετέχουμε σαν εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων έχουμε εξουσιοδότηση και πόση εξουσιοδότηση έχουμε να διαπραγματευτούμε κάτι περισσότερο από τις θέσεις που έχουν διατυπωθεί στα υπομνήματά μας.

Οπότε αυτός είναι ένας περιορισμός.

Θα συμφωνήσω με τον Χρήστο Γούλα, τον εκπρόσωπο της ΓΣΕΕ, είναι άλλωστε και πάγια θέση της ΓΣΕΒΕΕ, ότι ο καθορισμός του

κατώτατου μισθού, θα πρέπει να γίνεται μέσα από την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

Προφανώς ισχύει αυτό που είπε ο Χρήστος ο Ιωάννου ότι έχουμε αυτή τη δυνατότητα, αλλά αυτή η δυνατότητα δεν καλύπτει όλους τους εργαζόμενους της χώρας. Και για να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλο μας μια τέτοια ενέργεια στην παρούσα συγκυρία τουλάχιστον για τις εργοδοτικές οργανώσεις θα σήμαινε απώλεια πολλών μελών.

Να τονίσω ότι η Εθνική Γενική, όπως ίσχυε μέχρι το 2011, δεν είχε παρουσιάσει δυσλειτουργίες ως βασικό εργαλείο καθορισμού του κατώτατου μισθού.

Πάντα οι κοινωνικοί εταίροι κατέληγαν σε συμφωνία. Δεν παρουσιάζονταν οι στρεβλώσεις που δημιουργούσαν οι κλαδικές συλλογικές συμβάσεις, ιδιαίτερα αυτές που κατέληγαν στην διαιτησία.

Ούτε νομίζω ότι οι αυξήσεις που δίνονταν στον κατώτατο μισθό ήταν τέτοιες που επηρέαζαν από μόνες τους αρνητικά τα υπόλοιπα μεγέθη της ελληνικής οικονομίας.

Εν κατακλείδι, συμφωνώ με την πρόταση του Χρήστου του Γούλα, για επαναφορά του καθορισμού του κατώτατου μισθού στην ΕΓΣΣΕ, μπορούμε και να τη συνυπογράψουμε, είναι άλλωστε και πάγια θέση της ΓΣΕΒΕΕ.

Επανερχομαι στα της διαδικασίας καθορισμού του κατώτατου μισθού όπως ισχύει.

Βρισκόμαστε στην ίδια ρευστή κατάσταση που ήμασταν και το 2021. Δηλαδή συζητάμε σε μία περίοδο που μετά από ένα δίμηνο, τρίμηνο τα πράγματα οικονομικά μπορεί να είναι πολύ διαφορετικά από ό,τι είναι τώρα. Και θεωρώ, έχοντας προσπαθήσει να διαβάσω με προσοχή όλα τα υπομνήματα και όλες τις εκθέσεις των επιστημονικών φορέων, πως σημαντικά στοιχεία στα οποία βασιζόμαστε για να μπορέσουμε να στοιχειοθετήσουμε μία πρόταση, πλέον δεν ισχύουν.

Για παράδειγμα, οι προβλέψεις για την πορεία της ελληνικής οικονομίας το 2022 είναι βέβαιο ότι θα αναθεωρηθούν επί τα χείρω. Αυτό που δεν ξέρουμε είναι πόσο επί τα χείρω θα αναθεωρηθούν.

Προφανώς και θεωρούμε ότι με βάση το ύψος του πληθωρισμού και την ακρίβεια που υπάρχει θα πρέπει να στηριχθεί το εισόδημα των εργαζόμενων, ιδιαίτερα των χαμηλόμισθων.

Δεν είμαστε σε θέση, παρότι είχαμε επεξεργαστεί κάποια σενάρια στο ΙΜΕ της ΓΣΕΒΕΕ, να προτείνουμε συγκεκριμένα ποσοστά αύξησης του κατώτατου μισθού. Όπως ξέρετε, στις 24 Φλεβάρη ξέσπασε ο ρωσοουκρανικός πόλεμος οπότε αυτή την εργασία δεν την καταθέσαμε, γιατί ήταν πλέον ανέφικτο να κάνουμε ακόμα και βραχυπρόθεσμες εκτιμήσεις για την πορεία της οικονομίας.

Αλλά η βασική θέση της ΓΣΕΒΕΕ είναι ότι όντως θα πρέπει να υπάρξει μία αύξηση του κατώτατου μισθού, και να ενισχυθεί το εισόδημα, ιδίως των χαμηλόμισθων εργαζομένων. Και από εκεί και πέρα θα πρέπει η Κυβέρνηση, με βάση τις δυνατότητες που έχει να δει και κάποια άλλα πράγματα, κυρίως σε ό,τι έχει να κάνει με τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Στην έκθεση του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ φαίνεται, για παράδειγμα, ότι οι επιχειρήσεις εστίασης, που είναι μεταξύ των κλάδων που επλήγησαν περισσότερο από την πανδημία, έχουν ένα πολύ μεγάλο ποσοστό εργαζόμενων που αμείβονται με βάση τον κατώτατο μισθό.

Παράλληλα φαίνεται πως έχουμε μία αναζωπύρωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των επιχειρήσεων αυτών. Οπότε εκεί υπάρχει ένα ζήτημα που μεταξύ άλλων επισημαίνουμε και χρήζει επιπρόσθετης μέριμνας από την κυβέρνηση.

Δεν έχω κάτι άλλο να προσθέσω προς το παρόν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μία μικρή διευκρίνιση. Σε τι ακριβώς συμφωνείτε με την εργατική πλευρά;

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Στην επαναφορά του κατώτατου μισθού στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σε αυτό δεν διαφωνεί κανένας. Είναι σωστό.

Λοιπόν, θα δώσω τότε το λόγο στον κύριο Αράχωβα τώρα, από τη μεριά της ΕΣΕΕ – Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας.

Κος ΑΡΑΧΩΒΑΣ:

Καλημέρα. Καλημέρα σε όλους. Θα είμαι και εγώ σύντομος.

Να δηλώσω ότι και εμείς συμφωνούμε, συμμεριζόμαστε την ανάγκη για επιστροφή της διαδικασίας της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας και επισημαίνουμε επίσης ότι όντως βλέπουμε και εμείς μια βελτίωση στα παρεχόμενα δεδομένα, τα οποία είναι απαραίτητα για τις κρίσεις και για την εκπόνηση των μελετών μας.

Σε ό,τι αφορά τώρα τον κατώτατο μισθό, η ΕΣΕΕ έλαβε υπόψη της δεδομένα όπως το κόστος εργασίας που μειώθηκε τον τελευταίο χρόνο.

Είδαμε επίσης ότι υπήρξε μία βελτίωση στην παραγωγικότητα και στις προσδοκίες για το ΑΕΠ, το οποίο αυξήθηκε το 2021 και οι προσδοκίες είναι θετικές και για το 2022.

Η αγοραστική δύναμη, όπως μετριέται σε μονάδες αγοραστικής ισοδυναμίας, είναι μειωμένη στην Ελλάδα σε σχέση με άλλες χώρες. Ο κατώτατος μισθός στη χώρα μας είναι πολύ χαμηλός ακόμα και όταν λάβουμε υπόψη μας την Ισοδυναμία Αγοραστικής Δύναμης (PPPs).

Και για το λόγο αυτό η ΕΣΕΕ είναι θετική σε μία αύξηση του κατώτατου μισθού.

Δυστυχώς οι εξελίξεις στην Ουκρανία είναι καταγιγιστικές. Περιμέναμε αυξημένο πληθωρισμό εξαιτίας αναταράξεων της εφοδιαστικής αλυσίδας. Αυτό όμως ήταν κάτι που εκτιμούσαμε ως παροδικό. Δυστυχώς, οι εξελίξεις μετά την πολεμική αναμέτρηση στην Ουκρανία συνεπάγονται επιτάχυνση του πληθωρισμού και επιμήκυνση του φαινομένου σε διάρκεια.

Αυτό σημαίνει αύξηση του λειτουργικού κόστους των επιχειρήσεων αναπόφευκτα, κάτι το οποίο σίγουρα προβληματίζει και εμάς.

Σε κάθε περίπτωση θεωρούμε ότι το εμπόριο γενικότερα είναι υπέρ της αύξησης του κατώτατου μισθού, επειδή και η ελληνική οικονομία στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην κατανάλωση. Ωστόσο, θα πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να μην πληγούν υπέρμετρα οι επιχειρήσεις, εν μέσω ενός τόσο ρευστού οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Ενδεχομένως, μία επιδότηση, όπως είπε και ο κύριος Ιωάννου του ΣΕΒ, των ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών, πέρα από αυτή που θα γίνει τον Ιούνιο, να ήταν προς τη σωστή κατεύθυνση.

Αυτά από εμένα, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ευχαριστώ, κύριε Αράχωβα.

Και τώρα από τη μεριά του ΣΕΤΕ ο κύριος Κικίλιας.

Κος ΚΙΚΙΛΙΑΣ:

Καλημέρα σε όλους τους συναδέλφους, καλημέρα, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι εξαιρετικά σύντομος, δεν θα επαναλάβω αυτά που έχουμε αναφέρει αναλυτικά και στην έκθεση του Ινστιτούτου και στο υπόμνημα.

Νομίζω ότι είναι αυτονόητο ότι οι συνθήκες, οι προοπτικές για την ελληνική και την ευρωπαϊκή οικονομία επιδεινώνονται συνεχώς.

Εμείς πιστεύουμε ότι οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές, όμως, παραμένουν ακόμα θετικές τόσο ως προς το ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ όσο και ως προς την περαιτέρω ενίσχυση της απασχόλησης αν και σε χαμηλότερο επίπεδο σε σχέση με τις πρόσφατες προβλέψεις.

Το πλαίσιο εντός του οποίου, βέβαια, μιλάμε είναι η συγκυρία που προέρχεται από την ενεργειακή κρίση, τον εντεινόμενο πληθωρισμό και την πολεμική σύρραξη στην Ουκρανία όπου κανείς, νομίζω δεν μπορεί να προβλέψει τις ακριβείς επιπτώσεις.

Από την άλλη μεριά όλοι προβλέπουμε ότι μία ισχυρή ώθηση μπορεί να δώσουν οι επενδύσεις που προβλέπονται στο σχέδιο ανάκαμψης και γενικότερα στους ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς πόρους τα επόμενα χρόνια, στο βαθμό βέβαια που οι σχεδιασμοί υλοποιηθούν με μεγαλύτερη ταχύτητα και αποτελεσματικότητα σε σχέση με το παρελθόν όπου η χώρα μας δεν έχει και ιδιαίτερα καλή αξιολόγηση.

Από την άλλη βέβαια πάντα πρέπει να έχουμε υπόψη μας τα γενικά χαρακτηριστικά της οικονομίας μας, κυρίως το δημοσιονομικό πλαίσιο, δηλαδή το εξαιρετικά δημόσιο υψηλό χρέος, ότι τα ομόλογά μας είναι εκτός επενδυτικής βαθμίδας, ή για να το πούμε καθαρά είναι ακόμα στην κατηγορία, όπως λέγεται, σκουπίδια, εκτός εισαγωγικών, και μπορούν να διακινηθούν μόνο με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Και βέβαια νομίζω ότι είναι για όλους δεδομένο ότι εκτός των άλλων η ενδεχόμενη επιδείνωση χρηματοπιστωτικών συνθηκών, η ενδεχόμενη, το θεωρούμε μάλλον βέβαιο, αύξηση των επιτοκίων έτσι

και αλλιώς κάποια στιγμή η χώρα μας θα είναι υποχρεωμένη να επανέλθει σε δημοσιονομικές πολιτικές δημιουργίας επαρκών πρωτογενών πλεονασμάτων για να μπορεί να αποπληρώνει τα χρέη της και να τα μειώνει.

Βέβαια να πούμε ότι τα δύο προηγούμενα χρόνια, τα χρόνια δηλαδή της πανδημίας, ακόμα είμαστε σε συνθήκες πανδημίας, υπάρχει ένα ενδεχόμενο να έχουμε μία νέα επιδείνωση, ελπίζω όχι.

Ο τουρισμός ήταν από τους κλάδους ο οποίος υπέστη, προφανώς σε παγκόσμιο επίπεδο και στη χώρα μας, τις μεγαλύτερες απώλειες. Είχε μία σημαντική ανάκαμψη το προηγούμενο έτος μέσω της οποίας συνέβαλλε καθοριστικά και στην πραγματική ανάπτυξη, γιατί μην ξεχνάμε ότι πέρσι στατιστικά το ΑΕΠ της χώρας αυξήθηκε κατά περίπου 13 ή 14 δις, ως αποτέλεσμα, όμως, μίας δημοσιονομικής δαπάνης που κυμάνθηκε την τελευταία διετία περίπου στα 40-45 δις, γύρω στα 43 δις.

Αυτό νομίζω ότι κανείς από εμάς δεν θα το ονομάσει ανάπτυξη όπως την εννοούμε. Είναι μία τεχνητή ανάκαμψη, η οποία έχει τα όρια της και τις επιπτώσεις της, τις οποίες δεν μπορούμε να τις αγνοούμε.

Τώρα, στο θέμα των συλλογικών συμβάσεων νομίζω ότι ο τομέας και ο ΣΕΤΕ είναι από τους υπέρμαχους των συλλογικών συμβάσεων. Το καλύτερο τεκμήριο είναι ότι ίσως μία από τις μεγαλύτερες κλαδικές συμβάσεις, ακόμα και στα πολύ δύσκολα χρόνια του πρώτου μνημονίου, διατηρήθηκε και ίσχυε, δεν έπαψε ποτέ να ισχύει δηλαδή και να συμφωνείται μεταξύ της μεγαλύτερης Ομοσπονδίας του τομέα που είναι η ΠΟΞ, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων, και της αντίστοιχης πλευράς της ΠΟΕ, της αντίστοιχης πλευράς των εργαζομένων, αν και σε πρώτη φάση με μία συμφωνημένη μείωση.

Και ένας από τους βασικούς λόγους υπεράσπισης των συλλογικών συμβάσεων είναι, ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της οικονομίας μας δηλαδή ένα αδιευκρίνιστο αλλά σίγουρα μεγάλο μέγεθος αδήλωτης ή υποδηλωμένης εργασίας.

Από μόνο του αυτό αποτελεί ένα αθέμιτο, τουλάχιστον αθέμιτο, θα το χαρακτήριζα, ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων για αυτό και πιστεύουμε βαθύτατα στη σημασία και το ρόλο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Τώρα, μιλώντας για τον κατώτατο μισθό νομίζω ότι θα πρέπει να συμφωνήσουμε ότι από τη στιγμή που ο κατώτατος μισθός, όπως ορίζεται η διαδικασία τώρα, αποτελεί σε τελική ανάλυση μία κυβερνητική απόφαση, ο ρόλος ο δικός μας είναι συμβουλευτικός, ως το λέγαμε, έχει αγνοηθεί βέβαια, όπως ξέρουμε, επί της ουσίας, στο παρελθόν. Ελπίζουμε να μην αγνοηθεί σε αυτή την διαδικασία.

Λοιπόν, από τη στιγμή που είναι αυτή η διαδικασία τότε του δίνει και το χαρακτήρα, η διαδικασία αυτή ο καθορισμός του κατώτατου μισθού να λειτουργήσει και ως μέτρο άσκησης αναδιανεμητικής και κοινωνικής πολιτικής.

Προφανώς ο κατώτατος μισθός έχει και τέτοια χαρακτηριστικά, ότι θα πρέπει να ενισχύει τα χαμηλά εισοδήματα, αλλά πιστεύουμε ότι τα βασικά μέτρα άσκησης κοινωνικής πολιτικής σε σχέση με τους χαμηλόμισθους και άλλα αδύναμα στρώματα, που είναι ιδιαίτερα εκτεταμένα στην ελληνική οικονομία, θα πρέπει κατά βάση να ασκείται με στοχευμένα μέτρα πολιτικής που επικεντρώνεται στα αδύναμα νοικοκυριά και στους χαμηλά αμειβόμενους.

Εμείς πιστεύουμε ότι με τα σημερινά δεδομένα, πέρα από την ενίσχυση των χαμηλών εισοδημάτων, ένας βασικός στόχος της οικονομίας μας, ιδιαίτερα στο πλαίσιο που έχω περιγράψει, είναι η διαφύλαξη και η βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Η οικονομία σε αυτή την τελευταία δεκαετία έχει πετύχει πολύ σημαντική πρόοδο η οποία, κατά την άποψή μου, θα πρέπει να διαφυλαχθεί, να είναι δηλαδή ο ένας από τους δύο βασικούς στόχους σε σχέση με την πολιτική μισθών.

Σε αυτό το επίπεδο με μια ανάλυση, η οποία είναι στην διάθεση όλων, εμείς πιστεύουμε ότι πέραν της αύξησης που ήδη έχει αποφασιστεί, κατά 2% από τις αρχές του έτους, πιστεύουμε ότι ακόμα και οι μειωμένες προσδοκίες σε αυτή τη φάση θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν μία επιπρόσθετη αύξηση στο επίπεδο του 3%-4%.

Είμαστε πολύ κοντά στις εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος ως προς τις επιπτώσεις κυρίως στην ανταγωνιστικότητα με την έννοια ότι πιστεύουμε ότι με μία τέτοια αύξηση το πιθανότερο είναι ότι μπορεί να έχουμε μία μικρή επιδείνωση της ανταγωνιστικότητας σε

ετήσια βάση αλλά σε σχέση με το 2018 θα είμαστε ελαφρά βελτιωμένοι.

Τώρα, αν οι προσδοκίες για την ανάπτυξη του 2022 επιδεινωθούν σε πολύ μεγάλο βαθμό, τότε ενδεχομένως η αύξηση του κατώτατου μισθού θα πρέπει να είναι χαμηλότερη.

Επαναλαμβάνω, τα δύο στοιχεία, το στοιχείο της αναδιανεμητικής πολιτικής μέσω του κατώτατου μισθού θα πρέπει επί της ουσίας να συνοδεύεται από μέτρα κοινωνικής πολιτικής και υποστήριξης των χαμηλών εισοδημάτων και των χαμηλόμισθων, τα οποία είναι εκτός των κατώτατων μισθών στο βαθμό, βέβαια, που είναι στοχευμένα γιατί η αίσθηση είναι ότι η τρομακτικά επεκτατική, δικαιολογημένη φυσικά, δημοσιονομική πολιτική της τελευταίας δεκαετίας, ίσως να μην ήταν όσο στοχευμένη χρειάστηκε να γίνει.

Και επιπλέον ότι τα όρια άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής είναι εξαιρετικά στενά.

Δεν θα ήθελα να πάρω περισσότερο χρόνο και σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, ευχαριστούμε, κύριε Κικίλια.

Και τελευταίος έχει το λόγο ο κύριος Γεωργίου εκ μέρους του ΣΒΕ.

Κος ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Θα μπορούσα να τελειώσω χωρίς να κάνω καμία τοποθέτηση μιας και όλοι οι συνάδελφοι πραγματικά έχουν κάνει εξαιρετικές τοποθετήσεις και μπορώ να συμφωνήσω ουσιαστικά με τα περισσότερα, τα οποία έχουμε πει μέχρι τώρα.

Αν μου επιτρέπετε, μόνο, θα ήθελα να ξεκινήσω λίγο από τη διαπίστωση του συναδέλφου του Γιώργου του Θανόπουλου που ορθά είπε ότι σε δύο ή τρεις μήνες το περιβάλλον – Γιώργο, το μεταφράζω τρόπον τινά αυτό, μου επιτρέπεις – ουσιαστικά θα έχει αλλάξει και πιθανόν να έχει αλλάξει προς το χειρότερο.

Για αυτό, λοιπόν, και εμείς στο δικό μας υπόμνημα, πέρα από την ανάλυση του οικονομικού περιβάλλοντος και κυρίως την παρουσίαση και σχολιασμό για τα θέματα της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας αλλά και τα ζητήματα της αγοράς εργασίας,

παραθέσαμε και δύο έρευνες τις οποίες κάναμε μεταξύ των επιχειρήσεων μελών μας ακριβώς για το συγκεκριμένο θέμα. Τούτο έγινε για να μπορέσουμε να δούμε τις τελευταίες μέρες ή τον τελευταίο μήνα, ας το πω έτσι, μετά και την ανεπιθύμητη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στην Ουκρανία, τι συμβαίνει από άποψη λειτουργικού κόστους στις επιχειρήσεις μας.

Τα έχετε διαβάσει, λοιπόν, όλα. Πιστεύω και εγώ ότι αν κάναμε επανάληψη αυτών των ερευνών σήμερα τα στοιχεία θα ήταν ακόμα χειρότερα για τις επιχειρήσεις.

Από την άλλη μεριά, βέβαια, δεν πρέπει να παραβλέπουμε τις προσπάθειες που έχει κάνει η Κυβέρνηση μέχρι τώρα για να ανταποκριθεί, και μάλιστα έχει επιδείξει ισχυρά αντανακλαστικά, και κατά την περίοδο της πανδημίας, αλλά και τώρα με την ενεργειακή κρίση, μέσα σε αυτό το στενό δημοσιονομικό πλαίσιο που υπάρχει.

Θυμίζω, τουλάχιστον, το ξέρετε όλοι για αυτό λέω θυμίζω, ότι από το 2019 και μετά έχουν ληφθεί σημαντικές αποφάσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας, οι οποίες αποτελούσαν πάγια αιτήματα όλων μας για αρκετά χρόνια και ελήφθησαν και μάλιστα κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες. Δεν χρειάζεται να τα απαριθμήσω τώρα γιατί επαναλαμβάνω όλοι μας τα ξέρουμε και τα ξέρουμε καλά.

Απλώς τα τρία σημεία στα οποία καταλήγουμε είναι τα εξής, έτσι πάλι πολύ γρήγορα.

Το πρώτο ότι θα πρέπει οπωσδήποτε να διαφυλαχθεί η ανάκαμψη της οικονομίας και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας που έχει επιτευχθεί πραγματικά από το 2019 και μετά.

Το δεύτερο είναι ότι οι πληθωριστικές πιέσεις, οι οποίες πιθανόν να υπονομεύσουν την ενίσχυση των εισοδημάτων, θα πρέπει με κάποιο τρόπο να αποσβεστούν.

Και το τρίτο ζήτημα είναι ότι μέσα σε αυτό το ιδιαίτερο πλαίσιο λειτουργίας όλων μας, εννοώ επιχειρήσεων και πολιτών, νοικοκυριών και επιχειρήσεων, θα πρέπει να δούμε οπωσδήποτε τα μέτρα ενίσχυσης των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών για την ανταπόκρισή τους σε αυτή την πρωτόγνωρη κρίση.

Βεβαίως, η αβεβαιότητα καλά κρατεί και καθημερινά εντείνεται.

Προφανώς δεν μπορεί κανένας να κάνει αξιόπιστες προβλέψεις και αυτές δεν μπορούν να συμβούν, πιστεύω, για ένα λόγο και μόνο:

γιατί δεν γνωρίζουμε ακόμα την κατάληξη της κατάστασης στην Ουκρανία.

Σε κάθε περίπτωση απλώς ήθελα να καταθέσω στην ομήγυρη το εξής: ότι παίρνουμε ενθαρρυντικά μηνύματα από τις επιχειρήσεις μας στο πεδίο εύρεσης εναλλακτικών αγορών του εξωτερικού, ούτως ώστε οι όποιες σχέσεις των επιχειρήσεών μας υπήρχαν με Ρωσία και Ουκρανία, ή έμμεσα με αυτές τις χώρες, να υποκατασταθούν από άλλες αγορές.

Επιπρόσθετα, θεωρούμε πραγματικά ότι οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας στο μεσοπρόθεσμο επίπεδο είναι θετικές και ευελπιστούμε ότι θα επαληθευθούν έστω και σε μικρότερο κατά τι επίπεδο από τις συγκεκριμένες που έχουν ήδη δημοσιευτεί.

Εκείνο που, όπως διαβάσατε και στο υπόμνημα, καταλήγουμε ως πρόταση είναι ο κατώτατος μισθός να έχει ένα εύρος αύξησης εφέτος μαζί με το 2%, που ήδη έχει αποφασιστεί από την Πρωτοχρονιά, από 3% έως 5%.

Πιστεύουμε ότι είναι ένα ποσοστό που οι επιχειρήσεις, παρά, επαναλαμβάνω, την πρωτόγνωρη πίεση που δέχονται, μπορούν να το αντέξουν, να το πω έτσι πολύ απλά, και να ανταποκριθούν αναλόγως.

Βεβαίως η πρότασή μας αυτή συμπληρώνεται με πιθανές ελαφρύνσεις προς χαμηλόμισθους που λαμβάνουν τον κατώτατο μισθό ούτως ώστε αυτή να μην εξανεμιστεί από τις πληθωριστικές πιέσεις που δεχόμαστε όλοι μας, νοικοκυριά και επιχειρήσεις.

Ένα τελευταίο, που νομίζω ότι είναι αυτό το οποίο μου λέει ότι είναι ο κοινός τόπος των τοποθετήσεων των συναδέλφων, αν κάνω λάθος, πιθανόν, διορθώστε με, είναι η εντατικοποίηση του διαλόγου μεταξύ μας για σημαντικά ζητήματα τα οποία έχουν τεθεί και από το Χρήστο τον Γούλα και από το Χρήστο τον Ιωάννου και από το Γιώργο το Θανόπουλο και από τον κύριο Αράχωβα και από τον Ηλία τον Κικίλια, πιστεύω ότι αυτό είναι ένα δια ταύτα μέσα από αυτή τη συζήτηση και αυτό θα πρέπει να το δούμε στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ που με ακούσατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε, κύριε Γεωργίου.

Θα ήθελα να ρωτήσω αν κάποιος που δεν έλαβε το λόγο μέχρι στιγμής, θέλει να προσθέσει κάτι. Από αυτούς που δεν έλαβαν τον λόγο. Θα έχουμε συνέχεια μετά χρόνο για ερωτήσεις, ενδεχομένως, για ερωτήσεις και δευτερολογίες.

Όχι, δεν βλέπω κάποιον. Προχωρούμε λοιπόν σε δευτερολογίες. Κύριε Ιωάννου έχετε το λόγο.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Αν θα μπορούσαν πριν, επικουρικά, τον λόγο να λάβουν, οι συνάδελφοι οι δικοί μου που δεν έχουν ήδη μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είπα, θέλει κάποιος να μιλήσει;

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Αν μπορούμε να διευκρινίσουμε την πρότασή μας για την Διεθνή Σύμβαση Εργασίας 131, γιατί είναι ένα θέμα το οποίο το έχουμε βάλει από το 2018 και το ξαναβάζουμε αλλά τώρα νομίζω πρέπει να το βάλουμε, μπορεί να το πει αυτό η συνάδελφός μου, η κυρία Δασκαλάκη.

Και αν χρειάζεται να διευκρινίσουμε πού είμαστε εμείς σε σχέση με τον μέσο και τον διάμεσο μισθό στον κατώτατο και την μεγάλη παρεξήγηση που δημιουργείται διεθνώς για τη χώρα μας, πού έχουν πρόβλημα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται διεθνώς και μας αδικούν, μπορεί να το εξηγήσει ο συνάδελφός μου που έχει ασχοληθεί με αυτό, ο Σωτήρης Πέτρος.

Είναι δύο πράγματα που είναι facts και τα οποία θα πρέπει να φύγουμε από εδώ έχοντας κατανοήσει αυτά και ο καθένας να πάρει το μερίδιό της ευθύνης του και να φροντίσουμε να τα διορθώσουμε, ειδικά τα στοιχεία.

Δηλαδή δεν είναι δυνατόν να γίνονται μελέτες, papers, δημοσιεύσεις, διεθνείς συγκρίσεις, πίνακες και η Ελλάδα να εμφανίζεται με λάθος στοιχεία για τον κατώτατο μισθό και τη σχέση του με το μέσο και μετά εμείς αυτά να τα εισαγάγουμε ξανά.

Αυτά τα δύο σημεία, αν μπορούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ας τα διευκρινίσετε.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Πάντως, κύριε Πρόεδρε, είναι ήδη ετεροβαρής η όλη διαδικασία. Θα μου πεις τώρα αυτό σε πείραξε; Εδώ πέρα υπάρχει ένας ολόκληρος νόμος ο οποίος είναι ετεροβαρής, η διαδικασία η σημερινή είναι ήδη ετεροβαρής καθώς φέρνει η κάθε εργοδοτική οργάνωση από τρεις τέσσερις συνεργάτες και να τεκμηριώνουν τα ήδη λεχθέντα.

Θα μπορούσα και εγώ να φέρω τρεις. Στο ΙΝΕ έχουμε πολλούς συνεργάτες, και η ΓΣΕΕ επίσης. Αλλά εκτίμησα ότι δεν είναι σκόπιμο.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Σύμφωνοι, παραιτούμαστε....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κύριε Γούλα, να παρέμβω εγώ φιλεργοδοτικά αυτή τη στιγμή.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Ναι, να πω και εγώ όμως. Ο καθένας παραθέτει την κύρια θέση του, αλλιώς έχω και εγώ μία μελέτη πολλών σελίδων, να μιλήσω ένα δίωρο; Δεν νομίζω ότι θα προσφέρει παραπάνω.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Να το διευκρινίσουμε. Δεν συζητάμε για απόψεις και μελέτες, κύριε Γούλα. Είναι θέμα εθνικό, να το πω.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Κύριε Ιωάννου, μιλάμε για απόψεις, για μελέτες, άλλη οπτική έχετε εσείς, άλλη εμείς.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Δεν μιλάμε για αυτό, ένα λεπτό, μα για αυτό εγώ είπα να διευκρινίσουμε το θέμα των στατιστικών πηγών και των δεικτών.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Εκτός να φέρουμε ένα πανεπιστήμιο εδώ, Χρήστο, που θεωρητικά είναι ουδέτερο.

Δεν είμαστε το ίδιο. Όλοι εκπροσωπούμε ομάδες συμφερόντων, υπάρχουν απόψεις και είναι διαπραγμάτευση δεν είναι μία επιστημονική ημερίδα. Ωστόσο καλό είναι και εμείς να τη διαφυλάξουμε.

Αυτή είναι η δική μου άποψη.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Εμείς θα επιμείνουμε να παραιτηθούμε και να μην πάρουμε το λόγο, απλά να διευκρινίσουμε ότι δεν είναι θέμα απόψεων, είναι θέμα στατιστικών δεδομένων που δεν είναι σωστά.

Κάποιες βάσεις δεδομένων δεν έχουν μέσα τα στοιχεία για τις επιχειρήσεις που είναι κάτω των 10 ατόμων. Δηλαδή είναι απέξω 150.000 και επιχειρήσεις και είναι απέξω 550.000 αμειβόμενοι με τον κατώτατο μισθό και αυτό δίνει λάθος στοιχεία, λάθος αποτελέσματα. Είναι facts και αυτό πρέπει να το διορθώσουμε για τη χώρα.

Η Eurostat το διόρθωσε, ο ΟΟΣΑ το ξέρει. Δεν μπορούμε να λέμε ότι ο μισθός πρέπει να πάει στο 60% ενώ ήδη είναι πάνω από το 60% του διάμεσου με τα στοιχεία που μας έδωσε η ΕΡΓΑΝΗ.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Να σας πω κάτι τώρα; Εδώ υπάρχει ένα θέμα. Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, κύριε Πέτρο, εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα, εννοείτε...

Κος ΠΕΤΡΟΣ:

Βεβαίως σας επιτρέπω, αλίμονο, παρακαλώ αλίμονο.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Απλά ήθελα να διευκρινίσω αυτή τη θέση γιατί θεωρώ ότι δεν είναι επιστημονική ημερίδα.

Ωστόσο εγώ ξαφνικά δεν μπορώ να εμπιστευτώ τα στοιχεία της Εργάνης και τα στοιχεία του ΕΦΚΑ έναντι των στοιχείων της Eurostat και των στοιχείων του ΟΟΣΑ.

Με συγχωρείτε, δηλαδή επιλέγουμε στοιχεία και βάσεις δεδομένων κατά το δοκούν; Άλλες φορές κάνουμε αναλύσεις με βάση τα στοιχεία του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να τεκμηριώσουμε αυτά τα οποία επιθυμούμε ως ομάδα συμφερόντων και όταν δεν μας συμφέρουν επιλέγουμε τον ΕΦΚΑ και την Εργάνη;

Με συγχωρείτε πάρα πολύ εγώ θα εμπιστευτώ πιο πολύ τα διεθνή στοιχεία από τα εθνικά, πρώτον. Και εξ ου και η άποψή μας με το 60% του διάμεσου.

Ωστόσο, η πρότασή μας του 751€ δεν έχει να κάνει με το 60%. Με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ και της Eurostat το 60% είναι πολύ πάνω,

800 euro και. Δεν μπήκαμε στην διαπραγμάτευση με αυτή την πρόταση.

Είπαμε, είχαμε μία πολύ συγκεκριμένη πρόταση, η οποία ενδεχομένως να μην έγινε κατανοητή, να την επαναλάβω, μισό λεπτό θα μου επιτρέψετε.

751€, τα οποία είναι, εννοείται, πολύ κάτω από το 60% του διάμεσου ή του μέσου με βάση τα στοιχεία του ΟΟΣΑ και της Eurostat, τα οποία επιτρέψτε μου, αυτά χρησιμοποιούν όλες οι χώρες σε όλη την Ευρώπη και με βάση αυτά γίνονται οι πολιτικές, σχεδιάζονται και υλοποιούνται οι πολιτικές. Αυτά και εμείς έχουμε στην ανάλυσή μας..

Η πρότασή μας δεν έχει να κάνει με το 60% του διάμεσου. Προτείνουμε άμεση επαναφορά του 751euro.

Τρίτον, εμείς θεωρούμε ότι ο πρωταρχικός σκοπός του κατώτατου μισθού είναι η προστασία των εργαζομένων από μία πολύ χαμηλή αμοιβή που δεν κατοχυρώνει ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Αυτό είναι το βασικό πάνω στο οποίο αναλύουμε, βασίζουμε την ανάλυσή μας. Και στην ουσία είναι ένας μηχανισμός που προστατεύει ένα τμήμα της κοινωνίας από τη φτωχοποίησή του.

Και στο πλαίσιο αυτό κάναμε στην παρουσίαση και στη μελέτη μας, μετατροπή σε μονάδες αγοραστικής δύναμης, γιατί ο μισθός για κάθε χώρα έχει διαφορετική αγοραστική δύναμη.

Οι μονάδες, λοιπόν, αγοραστικής δύναμης, τις οποίες η δική μας μελέτη δείχνει, ότι είμαστε, έκτοι από το τέλος και φαίνεται μία τάση την οποία σε όλα τα συγκριτικά δεδομένα να υπάρχει μία μετακίνηση του ελληνικού μισθού και γενικότερα της ελληνικής αγοράς εργασίας, να υπάρχει μία τάση απόκλισης από τις δυτικές ή βόρειες χώρες που θέλουμε να είμαστε πιο κοντά και να πλησιάζουμε πιο πολύ προς την βαλκανιοποίηση του όλου θέματος.

Και νομίζω ότι κανείς δεν το θέλει αυτό, ούτε οι εργαζόμενοι ούτε οι επιχειρήσεις.

Και επιπλέον να πω δεν είναι τυχαίο που και η Γερμανία συζητάει για 15% αύξηση φέτος για να προσεγγίσουν το 60% του διαμέσου αλλά και ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων μιλάει για την έννοια, συνδέει μάλλον τον κατώτατο μισθό με το μισθό αξιοπρεπούς διαβίωσης. Αυτό δεν είναι ένα δικό μας εφεύρημα στο

Ινστιτούτο για να πιέσουμε ή να διαπραγματευτούμε, είναι ευρωπαϊκά δεδομένα.

Για αυτό και η δική μας, άποψη του 751€ είναι μία έντιμη διεκδίκηση, και βάση για μια κοινή συμφωνία διότι τα στοιχεία καταδεικνύουν για μείωση της αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού του υφιστάμενου 12%-14% με μικτές αμοιβές, 14%-16% καθαρό ποσό, με τα στοιχεία του Ιανουαρίου και τώρα έχουμε τέλος Μαρτίου που σημαίνει ότι πιθανότατα η μείωση αγοραστικής δύναμης θα είναι μεγαλύτερη.

Τώρα, σε σχέση με δύο τρία ακόμη στοιχεία που είπαν οι συνάδελφοι από τους εργοδοτικούς φορείς. Είναι προφανές ότι μπορούμε να κατοχυρώσουμε και να διαμορφώσουμε μόνοι μας τον κατώτατο μισθό στα πλαίσια της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας και θα ήταν πολύ ωφέλιμο να το κάνουμε. Μα γιατί να το κάνουμε;

Η υπάρχουσα διαδικασία διαμόρφωσης του κατώτατου ποιον εξυπηρετεί; Εγώ θεωρώ κανέναν. Ούτε τις εργοδοτικές οργανώσεις.

Η διαδικασία υπονομεύει ευθέως την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση.

Οι περισσότεροι συνάδελφοι μίλησαν να πάμε σε πρόσθετη αύξηση του 2%. Μα ποια είναι η πρόσθετη αύξηση 2%; Αφού το 2% υποτίθεται ότι ήταν για το 2021 ενώ το 2020 και το 2021 δεν δόθηκε καμία αύξηση.

Μιλάνε για πρόσθετο του 2% δεν υπάρχει κανένα πρόσθετο ποσό. Το 2% για το έτος 2021 αποφάσισε η Κυβέρνηση να δοθεί το 2022, δηλαδή να πάει όσο γίνεται πιο πίσω. Αυτό δεν σημαίνει ότι είναι πρόσθετη. Για το 2022 τώρα ξεκινάει η διαπραγμάτευση. Το 2% ήταν για το 2021, άσχετα το ότι μεταφέρθηκε.

Οπότε μιλάμε για την αύξηση του 2022.

Εντάξει τώρα, τα περί πληθωρισμού είναι χιλιοειπωμένα. Έτσι και αλλιώς πέρυσι που είχαμε την ίδια διαδικασία μηδενική αύξηση ήταν η πρόταση όλων των εργοδοτικών οργανώσεων. Ο πληθωρισμός από τότε μέχρι τώρα έχει σπάσει ρεκόρ, είναι ο μεγαλύτερος πληθωρισμός που υπάρχει στην Ελλάδα από την ένταξή μας στο ευρώ και μετά.

Και γνωρίζουμε ότι αυτή την περίοδο δεν αυξήθηκαν οι μισθοί οπότε η αύξηση του πληθωρισμού δεν οφείλεται κατ' ελάχιστον στην όποια αύξηση του μισθού.

Τώρα, για την μείωση των εισφορών ή τη μείωση των φορολογικών ελαφρύνσεων που διατυπώθηκε από ορισμένους φορείς θεωρώ ότι δεν αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ των κοινωνικών εταίρων αλλά κυβερνητική απόφαση.

Ο ΕΦΚΑ χρειάζεται υποστήριξη. Άλλου είδους ελαφρύνσεις στους μισθωτούς είναι πολύ χρήσιμες ωστόσο θεωρώ ότι δεν αποτελεί αντικείμενο της μεταξύ μας διαπραγμάτευσης

Σε κάτι το οποίο συμφωνήσαμε όλοι, και θεωρώ ότι είναι σημαντικό να το αναδείξουμε, όχι όλοι, είναι η επέκταση, η κάλυψη όσο περισσότερο εργαζομένων και επιχειρήσεων είναι δυνατόν από τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, είναι κάτι στο οποίο μπορούμε να συμφωνήσουμε όλοι επί της αρχής και της αναγκαιότητας διότι θεωρώ προστατεύει και τις επιχειρήσεις και από ζητήματα αθέμιτου ανταγωνισμού καθώς και τους εργαζόμενους.

Αλλά δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως δικαιολογία το ζήτημα της αντιπροσωπευτικότητας των εργοδοτικών οργανώσεων. Είναι άλλο θέμα η αντιπροσωπευτικότητα.

Εννοείται, και ξέρουμε πάρα πολύ καλά, ότι αυτή η αντιπροσωπευτικότητα μπορεί να υποστηριχθεί ή να υπονομευθεί θεσμικά. Υπάρχουν χώρες, συνδικάτα ή εργοδοτικές οργανώσεις στην Ευρώπη που η αντιπροσωπευτικότητά τους είναι 70% αλλά έχουν θεσμικά εργαλεία και κίνητρα οι εργαζόμενοι να γραφτούν.

Όταν δεν υπάρχει κανένα θεσμικό κίνητρο και εργαλείο στον εργαζόμενο να γραφτεί στο συνδικάτο για ποιο λόγο να το κάνει; Έτσι αποκλειστικά για ιδεολογικούς λόγους;

Αυτή τη στιγμή η ΓΣΕΕ και τα συνδικάτα δεν έχουν σχεδόν κανένα θεσμικό εργαλείο προκειμένου να αυξηθεί η πυκνότητα.

Οπότε, το ζήτημα της αντιπροσωπευτικότητας είναι σημαντικό αλλά να το δούμε σε ευρύτερο πλαίσιο και με βάση τη θεσμική υποστήριξη του κράτους, των κυβερνήσεων ως προς αυτή την πολιτική.

Όταν δεν υπάρχουν αυτά τα θεσμικά εργαλεία για να ενισχύεται η αντιπροσωπευτικότητα θα πρέπει να δούμε άλλους τρόπους γενίκευσης και κάλυψης των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και όχι να διαπιστώσουμε ξαφνικά ότι δεν υπάρχει αντιπροσώπευση.

Ας πάμε να δούμε, λοιπόν, αυτά τα εργαλεία και θα συζητήσουμε ξανά για την αντιπροσωπευτικότητα. Έως τότε θα πρέπει να βρούμε άλλους τρόπους συστηματικούς που να μην πετάμε την μπάλα στην κερκίδα αλλά να δούμε πώς θα μπει μέσα στην κάλυψη των συλλογικών συμβάσεων όσο γίνεται υψηλότερο ποσοστό εργαζομένων και επιχειρήσεων..

Εξ ου και η δική μας πρόταση, όπως είδατε, δεν είναι μόνο οικονομική, είναι και θεσμική. Επιπλέον, έχουμε μελετήσει και ένα σενάριο για την αύξηση των εργαζομένων που καλύπτονται από τις συλλογικές διαπραγματεύσεις χωρίς επιπλέον αυξήσεις, μόνο με την αύξηση της κάλυψης των εργαζομένων που μπαίνουν στις συλλογικές διαπραγματεύσεις υπάρχει βελτίωση και της αμοιβής τους, του μισθού τους και του βιοτικού τους επιπέδου.

Είναι απλό. Εάν θέλουμε πάμε να το συζητήσουμε.

Ευχαριστώ. Συγγνώμη αν πήρα παραπάνω το λόγο ή αν σήκωσα λίγο τον τόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κύριε Γούλα, απλώς δεν καταφέρνουμε να βρούμε πολλά κοινά στοιχεία, πράγμα το οποίο ενδεχομένως θα ήταν εφικτό. Δηλαδή το μόνο κοινό στοιχείο που βλέπω εδώ που δέχεστε όλες οι πλευρές, είναι το πρόβλημα της αδήλωτης εργασίας, που είναι αυτονόητο δηλαδή ότι πρέπει να καταπολεμηθεί η αδήλωτη εργασία γιατί πραγματικά ούτε στο θέμα της πρότασης για μείωση εισφορών, αυτή τη στιγμή, θεωρείται, από την εργατική πλευρά τουλάχιστον, ως σκόπιμο.

Αυτό που θα ήθελα να ρωτήσω εγώ, βλέπετε, έτσι σαν πρόταση, μπορεί να είναι και δυναμίτης αυτό το οποίο λέω, όλα τα οποία θα συζητήσουμε να συνδέονται είτε με ρήτρα πληθωρισμού είτε με ρήτρα αύξησης του ΑΕΠ;

Πώς θα βλέπατε μία τέτοια προοπτική και σαν μία σκέψη για την Κυβέρνηση; Δηλαδή αυτή τη στιγμή να προβλεφθεί κάτι, αλλά από εκεί και πέρα εάν ο πληθωρισμός σε κάποια φάση, π.χ. το Σεπτέμβριο,

υπερβεί κάποιο όριο, να υπάρχει μία πρόσθετη αύξηση σαν δυνατότητα αυτή τη στιγμή.

Ή, εάν τυχόν αυξηθεί το ΑΕΠ, πέρα από κάποιο όριο, να υπάρχει μία πρόσθετη αύξηση. Αυτό βέβαια σημαίνει ότι στην αρχή είναι οπισθοβαρής η αύξηση και όχι εμπροσθοβαρής. Δηλαδή μήπως διευκολύνει τα πράγματα, μήπως να υπάρχει μία κάποια αύξηση, όπως αρκετοί δέχεστε, και από εκεί και πέρα, αν πραγματικά κυρίως το ΑΕΠ αυξηθεί παρά τα αναμενόμενα, να δοθεί μία περαιτέρω αύξηση. Προσπαθώ να δω αν γίνεται δεκτό κάτι τέτοιο.

Κύριε Ιωάννου, κύριε Γούλα, πώς τα βλέπετε αυτά; Μήπως και βγει κάτι από αυτή τη συζήτηση, εκτός εάν δεν είστε ώριμοι για να το συζητήσετε;

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Όχι, από αυτή την κουβέντα βγαίνει κάτι και θα βγει, δεν αμφιβάλλουμε για αυτό, και θα τη συνεχίσουμε και εκτός της διαδικασίας της τριμερούς του κατώτατου, ούτως ή άλλως.

Απλά για το θέμα της ρήτρας πληθωρισμού θα έλεγα να είμαστε λίγο προσεχτικοί γιατί έχει καεί η γούνα μας ως χώρα.

Τι θέλω να πω; Θέλω να πω ότι εδώ εμείς έχουμε ένα πρόβλημα ουσιαστικό να στηρίζουμε την ελληνική παραγωγή, την ελληνική οικογένεια, το εισόδημα των χαμηλόμισθων και τα λοιπά.

Και θα επαναλάβω αυτό που είπαμε, πριν. Δηλαδή αυτό πρέπει μάλλον να το συμφωνήσουμε όλοι σαν οδηγό, ας πούμε ότι συμφωνούμε υποθετικά να κάνουμε εμείς την Εθνική Γενική και τον κατώτατο μισθό. Χρειαζόμαστε τις απαραίτητες αρχές, τους κανόνες και τα διεθνή κριτήρια. Οι αρχές, οι κανόνες και τα κριτήρια είναι, πρώτον, στην ΔΣΕ 131 και για αυτό λέμε να υπάρχει και να ισχύει και να μας δεσμεύει.

Δεύτερον, ωραία, πώς φτιάχνεις τον κατώτατο μισθό; Βάζεις όλο τον πληθωρισμό που εκτιμάς ότι θα έρθει προληπτικά πάνω στις αυξήσεις των μισθών; Αυτό ήταν καταστροφικό όσες φορές το κάναμε. Θα πρέπει ο πληθωρισμός μας να επιδιώξουμε όχι μόνο μέσω των μισθών αλλά μέσω όλων των άλλων μέσων πολιτικής να είναι χαμηλότερος από της ευρωζώνης. Θα πρέπει να βρούμε τον κανόνα.

Στον προηγούμενο κύκλο ο Ηλίας ο Κικίλιας και ο ΣΕΤΕ και το ΙΝΣΕΤΕ το είχαν βάλει. Έλεγαν το μοντέλο να είναι να παίρνουμε την

πορεία του μέσου μισθού και με βάση αυτό να διαμορφώνουμε τον κατώτατο.

Μπορούμε να το εξελίξουμε ακόμα περισσότερο, αναφέρεται και σε εμάς, να βάλουμε μπροστά αυτό που κάνουν όλες οι εξωστρεφείς μικρές οικονομίες, τα διεθνή εμπορεύσιμα και την ανταγωνιστικότητά τους, ακόμη και οι Ισπανοί, ακόμα και Πορτογάλοι και η Τράπεζα της Ελλάδος και, και. Να έχουμε ένα μοντέλο συνεννόησης για το πώς καθορίζουμε τον κατώτατο μισθό, ποιος είναι ο οδηγός και ποιος πρέπει να ακολουθεί.

Αυτό είναι μία κουβέντα που δεν την έχουμε κάνει και θα πρέπει να την κάνουμε μαζί πακέτο με το αν θα έρθει στους κοινωνικούς εταίρους ή θα μείνει εκεί που είναι. Μακάρι να την κάνουμε.

Αλλά ρήτρα ότι αν αυξηθεί ο πληθωρισμός τόσο, δηλαδή στην παλιά τη λογική θα αυξηθεί τόσο, νομίζω δεν είναι η καλή οδός για να αντιμετωπίσουμε αυτή την πληθωριστική έξαρση αν δεν θέλουμε να κάνουμε τον εισαγόμενο πληθωρισμό μεγαλύτερο πρόβλημα από ό,τι είναι για εμάς, γιατί είναι ήδη μεγάλο πρόβλημα για τη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η ρήτρα ανάπτυξης;

Κος ΚΙΚΙΛΙΑΣ:

Να υπενθυμίσω ως προς την ρήτρα ανάπτυξης εννοείτε της αύξησης του ΑΕΠ.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Ακριβώς.

Κος ΚΙΚΙΛΙΑΣ:

Ακριβώς. Ξέρετε, νομίζω οι περισσότεροι, όλοι θυμούμαστε ότι υπάρχει μία κυβερνητική δέσμευση στο παρελθόν για αύξηση του κατώτατου μισθού διπλάσια από το ΑΕΠ.

Αυτό σημαίνει ότι εάν τον κατώτατο μισθό τον καθόριζε, που τον καθορίζει τώρα, μη γελιόμαστε, που τον καθορίζει η Κυβέρνηση θα ήταν 16,6%, αυτόματα.

Νομίζω ότι το ΑΕΠ ή ο πληθωρισμός ή ως δείκτες από μόνοι τους δεν είναι κατάλληλοι. Επανάλλαβα στην προηγούμενή μου τοποθέτηση, θα το επαναλάβω ακόμα μία φορά ότι τεράστια σημασία έχει πώς αυξάνεται το ΑΕΠ.

Λοιπόν, όταν είναι πραγματική ανάπτυξη είναι ένα θέμα, αυξάνεται μέσω της παραγωγικότητας, των εξαγωγών και τα λοιπά. Αυτό που είχαμε πέρσι ήταν μία τεχνητή ανάκαμψη και κατά κύριο λόγο η βασική αιτία για αυτό το 8,3%, για αυτά τα 13-14 δις, δηλαδή, που αυξήθηκε το ΑΕΠ σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά και ανέκτησε τις απώλειες σε σχέση με το 2019 ήταν τα περίπου 43 δις τα οποία αποτέλεσαν επί της ουσίας κρατικές δαπάνες και τα λοιπά.

Νομίζω ότι κανείς από τους συμμετέχοντες στη σημερινή κουβέντα δεν θα σκεφτόταν σοβαρά ότι σε τέτοιες συνθήκες ο κατώτατος μισθός θα έπρεπε να αυξάνεται αυτόματα στη συγκεκριμένη περίπτωση κατά 16,6%.

Αλλά νομίζω ότι μπορεί να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο διαλόγου μεταξύ των θεσμικών κοινωνικών εταίρων που εκπροσωπούμε αυτή τη στιγμή, για τα ζητήματα τα οποία ετέθησαν, δηλαδή με βάση ποιους κανόνες, ποιους δείκτες και με ποια διαδικασία θα μπορούσε να επανέλθει η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση γιατί νομίζω ότι μία επαναφορά, μία τεχνητή, μία αυτόματη επαναφορά στα δεδομένα της προ-προηγούμενης δεκαετίας δεν θα ήταν επαρκής.

Το ζήτημα είναι πώς θα βελτιωθεί η διαδικασία αυτή με είτε αποκλειστική είτε καθοριστική συμμετοχή, καθοριστική, το επαναλαμβάνω, συμμετοχή των θεσμικών και κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία αυτή.

Αυτό, αυτή η μικρή διακοπή. Χρήστο, με συγχωρείς.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Όχι, τίποτα, μία χαρά έκανες.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Να πω κάτι; Συγγνώμη μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, κύριε Γούλα, βεβαίως.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Η πρόταση του κυρίου Ιωάννου θεωρώ ότι θα ήταν μία καλή, ουσιαστική δουλειά στα πλαίσια, ενδεχομένως, της επόμενης Εθνικής Γενικής, να μελετήσουμε και να δημιουργήσουμε ένα τέτοιο μηχανισμό μετάβασης, θετικά την ακούω την πρόταση....

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Πολύ καλό αυτό, πολύ καλό, να βγει και κάτι από αυτή την ιστορία.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Ωστόσο θέλω να αναφέρω ότι δεν είμαι εξουσιοδοτημένος και χρειάζεται να ενημερωθεί ο Πρόεδρος και η διοίκηση αλλά ωστόσο κρατώντας κάποιες μικρές επιφυλάξεις θα επανέλθω, κύριε Πρόεδρε, για να μπορέσει να ανακοινωθεί. Γιατί είναι μία πρόταση, την οποία δεν έχω συζητήσει με την διοίκησή μου και τον Πρόεδρο. Θα πρέπει να ενημερώσω.

Η πρώτη μου αντανακλαστική, έτσι, στάση είναι θετική, γιατί είναι μία καλή διαδικασία μετάβασης, προκειμένου να φτάσουμε στον απώτερο στόχο που είναι η επαναφορά της διαμόρφωσης του κατώτατου μισθού στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Αν συμφωνούμε σε αυτό, ότι αυτός είναι ο απώτερος στόχος θεωρώ ότι είναι μία πρόταση που μπορεί να συζητηθεί.

Σε σχέση με την πρότασή σας, κύριε Πρόεδρε, για την ρήτρα πληθωρισμού, εντάξει, ήδη, αλλά στην δική μου την πλευρά πάλι θετικά το ακούω. Θετικό είναι να δούμε και αν ο πληθωρισμός αυξομειωθεί και αν επίσης το ΑΕΠ αυξομειωθεί να υπάρχει και μία αντίστοιχη ρήτρα επίσης με θετική άποψη, η στάση μας από την πρότασή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, το κρατώ ως κάτι πολύ θετικό σε αυτή τη φάση, το οποίο δεν το θεωρώ, πραγματικά, τελείως δευτερεύον.

Το ότι λίγο ως πολύ συμφωνείτε όλοι, θα πρέπει στο ενδιάμεσο διάστημα, στο μεσοδιάστημα μέχρι την επόμενη συλλογική διαπραγμάτευση, είτε διαβούλευση στο πλαίσιο του κατώτατου μισθού είτε στη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, να συναντηθείτε τεχνοκρατικά, αφού έχετε συμβουλευτεί βέβαια τις ηγεσίες, ούτως ώστε να βάλετε σε νέα βάση κάποια οικονομικά δεδομένα τα οποία λέγονται: πληθωρισμός, αξιοπρεπής διαβίωση, ευρωπαϊκός μέσος όρος και τα λοιπά, και τα λοιπά, όλα αυτά τα στοιχεία για τα οποία συζητάμε. Να τα βάλετε με χρόνο μπροστά σας, προκειμένου να βγει κάτι, να βγει κάποια συμφωνία.

Να διαπιστώσουμε κάποια στοιχεία. Πράγματι υπάρχει ανάγκη για αξιόπιστα στοιχεία στα οποία να συμφωνήσετε. Και από εκεί και πέρα υπάρχει η ανάγκη από παραμέτρους στις οποίες επίσης πρέπει να συμφωνήσετε λίγο ως πολύ. Δεν είναι αναγκαίο σε όλα να συμφωνήσετε. Έστω σε ένα κάποιο βαθμό, ούτως ώστε στη συνέχεια να μπορείτε να έχετε ένα πολύ πιο εποικοδομητικό διάλογο.

Νομίζω ότι αυτό είναι κρίσιμο και αν μπορεί να βγει κάτι τέτοιο, θα ήταν χρήσιμο. Μπορείτε και εσείς, να πάρετε πρωτοβουλία, μπορούσα να την πάρω και εγώ την πρωτοβουλία, αλλά δεν θέλω να σας προκαταλάβω. Όποιος από εσάς θέλει να ξεκινήσει, σε τρεις μήνες, σε τέσσερις. Να τα ξαναεξετάσετε αυτά τα πράγματα, όχι πια ποσοτικά αλλά θεσμικά. Δηλαδή τι εξετάζεται συγκεκριμένα για τη διαμόρφωση του κατώτατου μισθού. Θα ήταν μια πολύ καλή προσφορά, νομίζω, στις εργασιακές σχέσεις και στη βελτίωσή τους σε συλλογικό επίπεδο.

Εγώ το θεωρώ θετικό αν μπορεί να βγει κάτι τέτοιο και νομίζω είναι και στην σκέψη πολλών από εμάς και ίσως όλων από εσάς. Άρα να συγκρατήσω, τουλάχιστον, αυτό. Γιατί σε άλλα ζητήματα επί του παρόντος δεν υπάρχει κάποια ιδιαίτερη σύγκλιση. Αλλά αυτό νομίζω ότι είναι ένα κρίσιμο θεσμικό στοιχείο το οποίο πρέπει να το υπογραμμίσουμε.

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε λίγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλίμονο, σας παρακαλώ, έχουμε ένα ελεύθερο διάλογο, πιστεύω, και θα τον ήθελα έτσι.

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Καταρχήν και εγώ να πω, χωρίς να έχω προφανώς συζητήσει με την διοίκησή μου, αλλά η πρώτη μου αντίδραση είναι θετική, θα μπορούσαμε ενδεχομένως να συμφωνήσουμε σε μία συζήτηση για το πώς μπορεί να επιστρέψει είτε η αποκλειστική είτε η καθοριστική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην διαμόρφωση του κατώτατου μισθού στο πλαίσιο της επόμενης ΕΓΣΣΕ.

Όσον αφορά τα στοιχεία που αξιοποιούμε, σε γενικές γραμμές είναι αξιόπιστα, πάντα όμως έχει να κάνει και από ποια οπτική τα βλέπουμε.

Επίσης θα συμφωνήσω με τον κύριο Γούλα ότι όχι μόνο η ΓΣΕΕ, γενικά ο θεσμικός ρόλος των κοινωνικών εταίρων έχει υπονομευτεί. Θα το πω λίγο δραματικά. Ούτε επαρκή θεσμικά εργαλεία έχουμε για να επιτελέσουμε το ρόλο μας, ούτε γενικώς θεσμικά όργανα μέσα από τα οποία μπορούμε να καθορίσουμε κάποια αποτελέσματα.

Έχουμε περάσει μία δεκαετία που το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούσαν οι κοινωνικοί εταίροι, σιγά-σιγά έχει ξηλωθεί.

Όσον αφορά την αδήλωτη που και εδώ υπάρχει υποχώρηση του θεσμικού ρόλου των κοινωνικών εταίρων. Προφανώς και υπάρχει πρόβλημα, δεν το αμφισβητεί κανείς αυτό.

Υπήρχε μία επιτροπή που μέχρι και το 2019 σε τριμερές επίπεδο με τη συμμετοχή όλων των κοινωνικών εταίρων δούλευε πάνω σε αυτό το πρόβλημα. Από τότε δεν έχει ξανά συνεδριάσει. Ήταν στο πλαίσιο του ΑΣΕ. Είχε παράξει κάποιο αποτέλεσμα, μπορεί να μην είχε λύσει το πρόβλημα, άλλωστε δεν νομίζω ότι αυτό το πρόβλημα μπορεί να λυθεί άμεσα, αλλά μπορούσες να χτίσεις πάνω σε ότι είχε γίνει. Το λέω αυτό γιατί άκουσα ξανά μετά από τρία χρόνια σήμερα, ότι δεν έχει γίνει κάτι. Και συνεχίζουμε να το συνδέουμε, με τις ασφαλιστικές εισφορές.

Οι ασφαλιστικές εισφορές έχουν μειωθεί την τελευταία τριετία, ικανοποιώντας τα αιτήματα συνολικά των εργοδοτικών οργανώσεων, κατά 5 μονάδες.

Με επιφύλαξη σημειώνω, εκφράζοντας μια προσωπική άποψη, αλλά δεν ξέρω πλέον από πού αλλού μπορούμε να κόψουμε εκεί. Εκτός και αν μιλάμε για τον σκληρό πυρήνα, δηλαδή για την σύνταξη και την περίθαλψη.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

3,9%, κύριε Θανόπουλε.

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Ιωάννου, εντάξει, 3,9%, έρχεται και ένα 0,5% τον Ιούνιο που σημαίνει το θα πάει στο 4,5%. Εγώ θυμάμαι ότι ήταν 41% περίπου, είναι στο 36% τώρα. Υπάρχει η διαφοροποίηση ανάμεσα στις ευέλικτες μορφές και στην πλήρη απασχόληση που οι ευέλικτες μορφές και καλώς, κατά την προσωπική μου άποψη, καταβάλουν αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές.

Αλλά εν πάση περιπτώσει και αυτό ενδεχομένως θα μπορούσε να είναι ένα αντικείμενο των διαπραγματεύσεών μας σε επίπεδο Εθνικής Γενικής, εάν μπορούν δηλαδή να μειωθούν περαιτέρω οι ασφαλιστικές εισφορές και από που.

Πρέπει να δούμε και άλλα στοιχεία του κόστους της λειτουργίας των επιχειρήσεων. Δηλαδή δεν μπορεί, το Ταμείο Ανάκαμψης, γιατί αναφέρθηκε και η Πορτογαλία σαν ένα καλό παράδειγμα, να περνάει όλο σχεδόν, σε σχέση με τις επιχειρήσεις, μέσα από τις τράπεζες, γνωρίζοντας ότι οι μικρότερες επιχειρήσεις δεν έχουν πρόσβαση στο τραπεζικό σύστημα, και στην Πορτογαλία το 40% του δικού τους ταμείου να έχει μείνει εκτός τραπεζικού συστήματος ακριβώς για να μπορούν να τις χρηματοδοτήσουν.

Υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορούν να κουβεντιαστούν. Για να μην μακρηγορώ, κρατώντας μια επιφύλαξη, για να ενημερώσω και την δική μου την διοίκηση, θεωρώ ότι θα μπορούσε ο καθορισμός του κατώτατου μισθού να δούμε πώς θα μπορέσει να λειτουργήσει με την καθοριστική ή αποφασιστική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων μέσα από την διαπραγμάτευση που θα γίνει στην επόμενη Εθνική Γενική.

Και να κλείσω με τις προτάσεις του κυρίου Παπαδημητρίου. Συμφωνώ με τον κύριο Κικίλια και τις επιφυλάξεις που έθεσε για τη σύνδεση του κατώτατου με τον πληθωρισμό.

Όσον αφορά τη σύνδεση της αύξησης του κατώτατου με την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, πάλι θα συμφωνήσω με τον κύριο Κικίλια. Είναι μια εκφρασμένη θέση της Κυβέρνησης που υπονομεύει μάλιστα και την ίδια την διαδικασία, που αυτή τη στιγμή συμμετέχουμε όλοι. Βάζω ένα ερώτημα ρητορικό.

Ας υποθέσουμε ότι φέτος πάνε όλα στραβά και γυρνάμε σε ύφεση, τι θα γίνει; Θα μειωθεί προς τα κάτω ο κατώτατος μισθός αν πούμε ότι βάζουμε ένα τέτοιο δείκτη;

Βάζω τους προβληματισμούς που προκύπτουν από κάτι τέτοιο και συμφωνώ ότι αυτούς τους δείκτες δεν μπορείς να τους απομονώνεις και να τους συνδέεις αποκλειστικά με μία μεταβολή του κατώτατου μισθού.

Αυτά, ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Και υπάρχει και κάτι άλλο το οποίο δεν ξέρω αν είναι δυναμίτης που το βάζω αυτή τη στιγμή. Είναι το θέμα των τριετιών. Εδώ βλέπω και από τις εκθέσεις ότι υπάρχει μία φοβερή διαφοροποίηση, από ό,τι καταλαβαίνω.

Προφανώς η πλευρά των εργοδοτών είναι εναντίον, θεωρεί ότι ο κατώτατος μισθός είναι μοναδιαίο μέγεθος, όπως γράφεται και στην έκθεσή της. Και το αντίθετο, πιστεύω, είναι από τη μεριά των εργαζομένων, οι οποίοι θεωρούν, τουλάχιστον προκύπτει ότι δεν είναι μοναδιαίο μέγεθος αλλά υπάρχουν και τριετίες.

Αλλά ξέρετε, αυτή τη στιγμή είναι και λίγο οξύμωρο αυτό το ζήτημα. Συζητάμε για μία αύξηση 2%, ενώ υπάρχει μία θεμελιώδης διαφοροποίηση ύψους μέχρι και το 30%. Και αυτό κάπως πρέπει να το λύσετε. Αν όχι τώρα, που δεν είναι εύκολο, σε κάποια άλλη φάση είτε έτσι, είτε αλλιώς. Είτε ότι υπάρχουν τριετίες, είτε ότι δεν υπάρχουν.

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Μου επιτρέπετε πάλι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κύριος Θανόπουλος.

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω την εντύπωση ότι αυτό το ζήτημα έχει λυθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, το Συμβούλιο της Επικρατείας δεν το έχει λύσει.

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Κάνω λάθος σε αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σαν νομικός σας το λέω. Το Συμβούλιο της Επικρατείας δεν απεφάνθη επί της ουσίας. Εξ όσων γνωρίζω, απέρριψε, μεν, και σωστά κατά την άποψή μου, για δικονομικούς λόγους, την αίτηση ακυρώσεως του Συνδέσμου, όποιος την έχει κάνει, των εργοδοτών. Αλλά δεν πήρε θέση επί της ουσίας. Είναι στον αέρα αυτό το ζήτημα.

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα πω μονάχα ότι σαν Ινστιτούτο ό,τι στοιχεία έχουμε βγάλεи για την κάλυψη των εργαζομένων από τον κατώτατο μισθό, θεωρούμε ότι συμπεριλαμβάνουν και εκείνα με βάση τις τριετίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, εσείς σαν ΓΣΕΒΕΕ...

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Απλά λέω ότι σαν Ινστιτούτο έχουμε βγάλει κάποια στοιχεία για το πόσοι εργαζόμενοι αυτή τη στιγμή αμείβονται με τον κατώτατο μισθό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι εννοούμε κατώτατο μισθό, εδώ είναι το ζήτημα.

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν εννοούμε μόνο τα 650 ευρώ, αλλά εννοούμε και αυτά που προκύπτουν αν κάποιος εργαζόμενος έχει μία, δύο ή τρεις τριετίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξέρετε, αυτό αλλοιώνει το διάλογο αυτή τη στιγμή, κάνουμε ένα διάλογο τώρα που είναι εκτός του αμέσου πλαισίου.

Κος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ:

Το λέω αυτό γιατί τα στοιχεία τα πήραμε από το Υπουργείο Εργασίας και επειδή δεν μας έβγαιναν κάποια νούμερα θεωρήσαμε ότι μέσα εκεί έχουν συμπεριληφθεί και οι εργαζόμενοι που έχουν τριετίες.

Αυτό το βάζω διευκρινιστικά, ότι δηλαδή στην έκθεση του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ τα στοιχεία που παρατίθενται για τον αριθμό των εργαζομένων που αμείβονται με βάση τον κατώτατο μισθό συμπεριλαμβάνουν και εκείνους με τριετίες, γιατί δεν υπάρχει αυτή η διευκρίνιση στην έκθεσή μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ωραία. Κύριε Ιωάννου, κάτι θέλετε να πείτε εσείς.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Για αυτό βγαίνουν και μερικές εκτιμήσεις μεταξύ ινστιτούτων για το πόσοι αμείβονται με τον κατώτατο μισθό, τόσο ή τόσο.

Και το λένε, και το ΙΟΒΕ το λέει, με τριετίες ή χωρίς. Είναι θέμα ...ΕΡΓΑΝΗ. Κάποια στιγμή θα λυθεί αυτό.

Τώρα, επί της ουσίας να μην το κουβεντιάσουμε....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι απλώς το λέω, το βάζω σαν παράδειγμα.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε για δικονομικούς λόγους την προσφυγή ακύρωσης, πήρε θέση ότι η εγκύκλιος τάδε δεν είναι δεσμευτική. Και από εκεί και πέρα τώρα ας την κάνουμε αλλού αυτή την κουβέντα και οι νομικοί και οι οικονομικοί και οι πάντες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, Χρήστο. Ο κύριος Αράχωβας έχει ζητήσει το λόγο.

Κος ΑΡΑΧΩΒΑΣ:

Μία πολύ μικρή παρέμβαση στις τριετίες, ήθελα να το πω από πριν.

Νομίζω ότι μέσω μηχανισμού έχει λυθεί το θέμα των τριετιών με την έννοια ότι θα συζητηθεί όταν πέσει η ανεργία κάτω από 10%. Διορθώστε με αν κάνω λάθος. Πρόκειται για «μνημονιακή» υποχρέωση.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Το τυχόν ξεπάγωμα, ναι πράγματι. Και στις άλλες, όχι στον κατώτατο, στις συλλογικές συμβάσεις που έχουμε, έχουμε περίπου 50 συλλογικές συμβάσεις εργασίας ζωντανές, κλαδικές, ομοιο-επαγγελματικές, έχουμε καμιά 700αριά επιχειρησιακές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν ξέρω, δεν είμαι πρόχειρος αν ισχύει. Το ξεπάγωμα, το 10%, αφορά τη λήψη υπόψη της προϋπηρεσίας των εργαζομένων. Το τι θεωρούμε προϋπηρεσία. Δεν ξέρω αν αφορά για τις τριετίες της ε.γ.σ.σ.ε. Είναι άλλο πράγμα.

Είναι άλλο πράγμα αν υπάρχουν οι τριετίες γενικά για τον κατώτατο μισθό, και άλλο πράγμα αν προσμετράται η προϋπηρεσία μετά το 2012. Είναι δύο διαφορετικά μεγέθη.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Είναι από τα προσεχώς. Απλά εμείς έχουμε τώρα, δηλαδή, ένα πρακτικό θέμα μπροστά μας το οποίο απευθύνεται και προς την Κυβέρνηση και προς το Υπουργείο Οικονομικών και προς το Υπουργείο Εργασίας και προς τους κοινωνικούς εταίρους.

Θα έλεγα να δώσουμε δύο λεπτά στο συνάδελφο το Σωτήρη Πέτρο, είναι θέμα πρακτικό. Θέλουμε η χώρα μας να φαίνεται στις στατιστικές με σωστά στοιχεία. Και θέλουμε να το καταλάβουμε όλοι γιατί υπάρχει αυτή η παρεξήγηση που δεν είναι παρεξήγηση.

Εμείς κάναμε ενέργειες στον ΟΟΣΑ, δεν έχει ευδοκιμήσει ακόμα, θα ευδοκιμήσει, και στη Eurostat, όπου εκεί διορθώθηκε, να φαίνονται σωστά τα στοιχεία.

Και ο συνάδελφος μπορεί σε τρία λεπτά να σας εξηγήσει και για τον κύριο Αργυρού και για τον κύριο Αγναντόπουλο και για τις επαφές μας με διεθνείς οργανώσεις, τα στοιχεία που φαίνονται για την Ελλάδα να είναι τα σωστά. Πώς υπολογίζουμε τον κατώτατο μισθό στην Ελλάδα.

Δηλαδή αυτό που ξέρουμε, το 663, όχι με τριετίες ή χωρίς, το 663 τι μέρος είναι στον κατώτατο, στο μέσο και στο διάμεσο;

Σωτήρη, πάρε δύο λεπτά και εξήγησέ μας το στατιστικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και μετά θα μιλήσει ο κύριος Γούλας. Ναι, κύριε Πέτρο.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Δεν έχω καμία αντίρρηση εννοείται και μου δίνετε το λόγο μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, θα τον πάρετε, κύριε Γούλα.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Ναι, δεν το θέλω. Εκτός αν προκύψει. Αν έχω κάτι να πω θα τον πάρω, αλλιώς εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Πέτρο.

Κος ΠΕΤΡΟΣ:

Ναι, ευχαριστώ πολύ. Πολύ σύντομα, δεν είναι θέμα επιλογής, είναι θέμα κάλυψης του πληθυσμού.

Η Eurostat δημοσιεύει τους κατώτατους μηνιαίους μισθούς ως ποσοστά των ακαθάριστων διαμέσων μηνιαίων μισθών για τα κράτη μέλη της, όπως γνωρίζουμε, και στην περίπτωση της Ελλάδας βασική πηγή πληροφόρησης είναι η έρευνα διάρθρωσης και κατανομής αμοιβών της ΕΛΣΤΑΤ, της οποίας πρωτογενής μονάδα έρευνας θεωρείται η επιχείρηση με μέση ετήσια απασχόληση μεγαλύτερη ή ίση των 10 ατόμων, που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς της οικονομίας, εξαιρουμένου του πρωτογενούς τομέα και του δημοσίου τομέα.

Δηλαδή πρόκειται για τον επιχειρηματικό τομέα της οικονομίας αλλά αποκλείονται όλες οι επιχειρήσεις με προσωπικό έως 10 άτομα.

Οι επιχειρήσεις αυτές, όπως γνωρίζουμε, καλύπτουν πάνω από το 20% της συνολικής απασχόλησης του επιχειρηματικού τομέα και πάνω από το 80% του συνόλου του αριθμού των επιχειρήσεων.

Ως αποτέλεσμα αυτού είναι η συστηματική υποεκτίμηση του λόγου του κατώτατου μισθού προς τις διάμεσες μηνιαίες αποδοχές.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος Εργάνη για το έτος 2021, ο λόγος του κατώτατου μισθού προς τις διάμεσες μηνιαίες αποδοχές εκτιμάται στο 63% για τους απασχολούμενους πλήρους απασχόλησης.

Και για να μην θεωρηθεί μεροληπτικό να επικαλεστώ κάποια έκθεση εργοδοτικού σωματείου, θα επικαλεστώ την έκθεση του ΚΕΠΕ που στη σελίδα 38 της φετινής διαδικασίας αναφέρει ότι ο λόγος των κατώτατων αμοιβών προς τις διάμεσες αποδοχές πλήρους απασχόλησης κυμαίνεται στο 63% και στο 52% των μέσων αποδοχών για το σύνολο των απασχολούμενων πλήρους απασχόλησης.

Αυτό από εμένα. Και άρα μπορώ να πω πολύ σύντομα ακόμη ότι η ίδια πηγή στατιστικής πληροφόρησης υπάρχει και για τον ΟΟΣΑ, άρα για τα στοιχεία μπορούμε να πούμε ότι είναι θέμα κάλυψης.

Τώρα, αν με ρωτάτε για όλες τις υπόλοιπες χώρες με τις οποίες προσπαθούμε να συγκριθούμε, σύμφωνα με το μεθοδολογικό σημείωμα της Eurostat, υπάρχει ένα εύρος κλάδων οικονομικής δραστηριότητας που πρέπει να καλυφθούν αλλά υποδεικνύει πολύ ορθά ότι πρέπει να καλυφθούν όλες οι επιχειρήσεις για όλες τις τάξεις μεγέθους απασχόλησης. Στην Ελλάδα υπάρχει αυτό το θέμα.

Σε άλλες χώρες συνδυάζονται στοιχεία των ερευνών των εθνικών στατιστικών αρχών και με διοικητικά στοιχεία αλλά ως επί το πλείστον καλύπτονται όλες οι επιχειρήσεις από τάξεις μεγέθους απασχόλησης.

Εδώ είναι τελείως ξεκάθαρο ότι αφήνουμε έξω ένα σημαντικό κομμάτι στο οποίο υπάρχει υψηλός βαθμός κάλυψης αμειβομένων με τον κατώτατο μισθό.

Σε αυτό νομίζω ότι θα συμφωνήσουμε όλοι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Ο κύριος Γούλας.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Ναι, μόνο αυτό θα πω. Θα αποτυπωθούν τα στοιχεία και σε επίπεδο Eurostat, μπορούμε να το συζητήσουμε. Είναι μία πολιτική, μία επιλογή εάν θα πάρει κάποιος τα διεθνή ή τα εθνικά στοιχεία.

Αυτό το οποίο εγώ μπορώ να πω σε σχέση με τη δική μας στάση απέναντι στα στοιχεία, και δεν αφορά μόνο το θέμα του κατώτατου μισθού, κατ' αντιστοιχία αφορά και τα στοιχεία της ανεργίας.

Δηλαδή όταν εμείς ανακοινώνουμε αναλύσεις για την ανεργία και διατυπώνουμε προτάσεις αναφερόμαστε πάντα στα στοιχεία της Eurostat και όχι του ΟΑΕΔ όπου η διαφορά τους είναι χαοτική. Ενώ πολιτικά, ενδεχομένως να μας εξυπηρετούν περισσότερο τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, ωστόσο επιλέγουμε την αξιοπιστία και την μεθοδολογική ορθότητα και επικαλούμαστε τα επίσημα στοιχεία της Eurostat.

Τα στοιχεία που όλες οι χώρες χρησιμοποιούν είναι αυτά των επίσημων αξιόπιστων διεθνών φορέων π.χ. Eurostat, ΟΟΣΑ κ.λπ. Και όχι της Εργάνης ή του ΕΦΚΑ.

Κος ΠΕΤΡΟΣ:

Κύριε Γούλα, αν επιτρέπεται, δεν είναι θέμα επιλογής της πηγής, είναι θέμα κάλυψης του πληθυσμού.

Το ότι, ας πούμε, για τον υπολογισμό των ελληνικών στοιχείων χρησιμοποιείται μία έρευνα, μία δειγματοληπτική έρευνα, η οποία αναφέρεται σε επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων, εδώ νομίζω ότι θα συμφωνήσουμε όλοι ότι στις επιχειρήσεις κάτω των 10 ατόμων υπάρχει πολύ υψηλός βαθμός κάλυψης αμειβομένων με τον κατώτατο μισθό, είναι ζήτημα λοιπόν ότι αφήνουμε έξω από τον υπολογισμό αυτό ένα πολύ σημαντικό κομμάτι.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Ωραία. Έτσι όπως το λέτε είναι πολύ λογικό, ακούγεται, δεν έχω και κάτι περαιτέρω να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν βλέπω κάτι άλλο. Αν θέλει να πει κάποιος άλλος κάτι, ευχαρίστως. Εγώ να συγκρατήσω τουλάχιστον ένα θετικό την όλη διαδικασία.

Πρώτον, ότι κάποια αύξηση πρέπει να υπάρξει. Το λέτε όλοι αυτό.

Και δεύτερον, ότι αναπτύχθηκε ένας σοβαρός διάλογος εδώ με στοιχεία. Και κυρίως το ότι υπήρξε η αμοιβαία υπόσχεση για ενίσχυση της επαφής προκειμένου να μπουν σε νέα βάση τα στοιχεία τα οποία λαμβάνονται υπόψη. Έτσι ώστε να υπάρξουν κάποιες συμφωνημένες παράμετροι για τα στοιχεία τα οποία στη συνέχεια θα λαμβάνονται υπόψη κατά τις διαπραγματεύσεις.

Νομίζω ότι είναι κρίσιμο και αυτό.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη που διακόπτω. Όχι τα στοιχεία με βάση την παρατήρηση που έκανε ο ΣΕΒ, τα στοιχεία εννοείτε την μεθοδολογία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι τη μεθοδολογία, η οποία στη συνέχεια θα βοηθήσει για να προσδιορισθούν τα στοιχεία που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τις επόμενες διαπραγματεύσεις. Αυτό θα ενισχύει κυρίως τη σοβαρότητα του διαλόγου.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

...με απώτερο στόχο, γιατί αυτό συμφωνήσαμε, με απώτερο στόχο να συμφωνήσουμε όλοι να επανέλθει ο κατώτατος μισθός στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Διότι έγινε ομόφωνα δεκτή αυτή η πρόταση του κυρίου Ιωάννου, από ό,τι βλέπω, με αυτή την προϋπόθεση. Δεν είναι μικρή η προϋπόθεση, είναι μεγάλη. Αυτός είναι ο στόχος.

Αν δεν είναι αυτός ο στόχος δεν έχει και νόημα να το συζητάμε. Έχει σημασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το βάζετε σαν προϋπόθεση δηλαδή; Αλλά ας μείνει ως προϋπόθεση πρώτα και μετά το συζητάμε το στόχο.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Για εμένα ίσως θα ήταν δυνατόν να μπειτε σε αυτή τη διαδικασία ως συντονιστής. Ότι ναι, να επανέλθουμε στον απώτερο στόχο, που είναι αυτός, και όμως ενδιάμεσα μπορούμε επιστημονικά να δούμε την μεθοδολογία, τους δείκτες και τα λοιπά που μπορούν να συνυπολογιστούν.

Αν κάνω λάθος, κύριε Ιωάννου, επειδή εσείς κάνατε την πρόταση, σας παρακαλώ....

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Την έκανε με τροπολογία πολύ καλή διευκρινιστική ο κ. Κικίλιας και είπε είτε καθοριστική είτε αποκλειστική.

Ή με καθοριστικό ρόλο των εταίρων της Εθνικής Γενικής ή με αποκλειστικό.

Αυτό είναι να το κουβεντιάσουμε. Αυτό κατάλαβα, εκεί έμεινα. Και νομίζω ότι είναι ένα βήμα. Πού θα φτάσουμε εξαρτάται και από εμάς. Βέβαια εξαρτάται και από τις Κυβερνήσεις αλλά εξαρτάται και από εμάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς να λάβετε υπόψη και την πρόταση της ευρωπαϊκής οδηγίας, η οποία και αυτή είναι μία παράμετρος. Ακόμα δεν είναι οδηγία βέβαια, αλλά πρόταση. Αλλά ας την δείτε και αυτή να προετοιμάζετε και το μέλλον, αν θέλετε. Και αυτό είναι μία παράμετρος.

Αλλά νομίζω ότι αυτά τα οποία λέτε, είναι σημαντικά. Προκειμένου να μπορέσετε να συζητάτε, πρέπει να συμφωνείτε και τη βάση.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Μα συζητάμε, σε κλάδους, σε επιχειρήσεις, σε επαγγέλματα και εδώ και με διεθνείς κανόνες. Η οδηγία, αν γίνει οδηγία, θα είναι.

Εδώ όμως έχουμε μία διεθνή σύμβαση την οποία καλό είναι να κυρώσουμε και να το ακούσει αυτό και η Κυβέρνηση, να το υποστηρίξουμε και εμείς.

Μία κυρία έχουμε στην παρέα και το λόγο δεν της δώσαμε να μας πει για την Δ.Σ.Ε. 131.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ας το πει, να τελειώνουμε.

Κος ΙΩΑΝΝΟΥ:

Είναι θέμα και της επόμενης Εθνική Γενικής θα έλεγα εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να το δούμε ποιο είναι γιατί εγώ δεν το ξέρω. Σαν νομικός δεν το ξέρω το 131 πόσο μπορεί να καθορίσει τα πράγματα και να διαφοροποιήσει.

Ελάτε, κυρία Δασκαλάκη.

Κα ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ:

Αν δεν έχει πρόβλημα ο κύριος Γούλας.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κανείς δεν έχει πρόβλημα.

Κα ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ:

Αυτό που επιμένουμε είναι ότι έχει νόημα να κυρώσουμε τη συγκεκριμένη διεθνή σύμβαση γιατί αναφέρει ότι προστατεύονται όλες οι ομάδες μισθωτών, οι οποίες θα καθοριστούν σε εθνικό επίπεδο, οι οποίοι χρειάζεται να προστατευτεί το εισόδημά τους.

Και μιλάμε για το εισόδημα γιατί ανέφερε ο κύριος Γούλας προηγουμένως για το αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης και την προστασία των ατόμων αυτών.

Η διεθνής σύμβαση αναφέρει την προστασία, καθορίζονται οι ομάδες που πρέπει να προστατευθούν και από εκεί και πέρα μπαίνουν συγκεκριμένοι κανόνες, οι οποίοι συμφωνούνται σε εθνικό επίπεδο και περιλαμβάνουν τόσο τις ανάγκες των εργαζομένων αυτών και το επίπεδο των μισθών και τις παροχές κοινωνικής ασφάλειας και το βιοτικό τους επίπεδο σε σχέση με άλλες κοινωνικές ομάδες.

Και από εκεί και πέρα μπαίνουν και συγκεκριμένα οικονομικά κριτήρια, που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, όπως οικονομική ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα, απασχόληση, ανεργία.

Για αυτό λέμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό, ο κατώτατος μισθός να καλύπτει όλους όσους αμείβονται με τον κατώτατο μισθό σε μία χώρα.

Οι ομάδες μισθωτών που πρέπει να προστατευθούν είναι συγκεκριμένες, οι οποίες πρέπει να οριστούν και αν κυρώσουμε την διεθνή σύμβαση εργασίας θα καλυφθούν από εκεί.

Και ένα άλλο σημείο, που θα ήθελα να υπογραμμίσω, που αναφέρθηκε προηγουμένως, σχετικά με τον ευρωπαϊκό κοινωνικό χάρτη και το ελάχιστο εισόδημα.

Ξέρουμε ότι τον περασμένο Μάρτιο το action plan, το πλάνο δράσης της Επιτροπής περιελάμβανε την εφαρμογή του ευρωπαϊκού κοινωνικού χάρτη και την πρόταση μίας σύστασης του Συμβουλίου για το ελάχιστο εισόδημα, η οποία πρέπει να υιοθετηθεί εντός του 2022.

Και μάλιστα την Πέμπτη υπάρχει η πρώτη μεγάλη ευρωπαϊκή διάσκεψη σχετικά με το θέμα αυτό.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι στην Ελλάδα έχουμε το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, το οποίο θεσμοθετήθηκε από μνημονιακό νόμο μεν, αλλά πλέον από το 2020 περιλαμβάνει τρεις πυλώνες. Είναι η οικονομική στήριξη, είναι η κοινωνική ενσωμάτωση και είναι και τα ενεργητικά μέτρα στήριξης της αγοράς εργασίας.

Στο τρίτο επίπεδο σαν χώρα έχουμε μείνει πάρα πολύ πίσω. Σύμφωνα άλλωστε και με την Παγκόσμια Τράπεζα το 2019 η οποία έδωσε ιδιαίτερη έμφαση ότι ο τρίτος πυλώνας, δηλαδή τα ενεργητικά μέτρα απασχόλησης είναι αυτά που έχουν μείνει πίσω στην Ελλάδα ως προς το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Όχι ως προς ελάχιστο εισόδημα, ο πρώτος πυλώνας.

Οπότε και αυτό πρέπει να το τονίσουμε. Δηλαδή πρέπει να διαχωρίσουμε στο δημόσιο διάλογο, τι είναι το διαθέσιμο εισόδημα το οποίο είναι το προσωπικό εισόδημα χωρίς τους άμεσους πόρους και τις ασφαλιστικές εισφορές. Και είναι διαφορετικός ο κατώτατος μισθός.

Αυτά τα λίγα σαν αποσαφήνιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Ευχαριστούμε. Σαν ενημέρωση για το τι μπορεί να σημαίνει αυτό.

Κος ΓΟΥΛΑΣ:

Συγγνώμη αλλά αναγκάζομαι να το αναφέρω. Η σημερινή διαδικασία αυτή έχει να κάνει με την διαπραγμάτευση για τον κατώτατο μισθό και την διατύπωση των επιχειρημάτων όλων των πλευρών.

Είναι διαφορετικό να κάνουμε συζητήσεις για τις κοινωνικές πολιτικές, για τις προνοιακές πολιτικές, τις πολιτικές απασχόλησης που μπορούν να πραγματοποιηθούν σε ένα άλλο φόρουμ, σε μία άλλη διαδικασία και βεβαίως θα μπορούσε να γίνει στο πλαίσιο της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, που πιστεύω ότι όλοι θέλουμε να ενδυναμώσουμε, έστω και αν δεν μπορεί να διαμορφώσει κατώτατο μισθό, είναι το προσφορότερο μέσο.

Μόνο αυτή την παρατήρηση έχω να κάνω.

Κα ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ:

Όχι, απλά τα θέσαμε όλα αυτά γιατί είναι άλλη ορολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, έγινε μια καλή συζήτηση.

Κα ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ:

Μιλήσαμε για διαθέσιμο εισόδημα και μιλάμε για κατώτατο μισθό. Το διαχωρίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία.

Μη υπάρχοντος ετέρου, από ό,τι βλέπω, ευχαριστώ πολύ. Θα διαβιβαστούν όλα στους αρμόδιους φορείς, στο ΚΕΠΕ, και τα πρακτικά. Και από εκεί και πέρα, θα διαβιβαστούν στη συνέχεια στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Ευχαριστώ πολύ για τη συνεργασία. Νομίζω ότι ήταν κάποιος γόνιμος διάλογος και αναδείχθηκαν κάποια στοιχεία. Είναι σημαντικό το γεγονός ότι τονίζεται η ενίσχυση της επαφής των μερών και των συλλογικών διαπραγματεύσεών τους, ακόμα και για τον κατώτατο μισθό.

Καλό σας απόγευμα σε όλους.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ